

821.161.2
В751

Микола Воробйов

СЛУГА ПІВОНІЇ

ПОЕЗІЇ

821.161.2
13751

МИКОЛА ВОРОБІЙОВ

СЛУГА ПІВОНІЇ

Поезії

Дарунок від

А. Триходька

(МП "Київградостроїт")

346484

Київський обласний інститут
дослідження та розвитку
культури та мистецтва

БІБЛІОТЕКА
УМОВИ
3116

К. 120.

Київ
Видавничий центр
"Просвіта"
2003

ББК 84.4УКР6

Воробйов М. П.

В75 Слуга півонії: Поезії. — К.: Вид. центр «Просвіта», 2003. — 344 с.
ISBN 966-7551-52-0

Самобутня творча особистість Миколи Воробйова — визнаного метра постшістдесятницької “київської школи” — справила неабиякий вплив на наступні поетичні генерації. Його несподівана, розкута метафора завше має в підґрунті конкретну деталь, зриму картину — недарма Воробйов знаний і як дуже цікавий художник-живописець. Новим віршам, які склали цю книжку, геть не притаманні — як і попереднім творам цього автора — дидактика чи однозначність: вони багатозначні й мінливі, наче вранішні небеса або надвечірня ріка...

При оформленні
книги використано
живопис автора.

ISBN 966-7551-52-0

© Воробйов М., 2003.
© ВЦ “Просвіта”, 2003.

ХРАНИТЕЛЬ ПРОМЕНІВ І ОЖИНИ

(Про Миколу Воробйова)

Творчість Миколи Воробйова належить до феноменальних явищ пройнятого дикістю й геніальністю ХХ ст.: “Сонячні кларнети”, відносність часу і простору, “Герніка”, ноосфера, “Балади буднів”, теорія хаосу, Ванга... З абсолютно різних сфер дійсності, часто неймовірної, всі ці явища (означені вище буквально трьома крапками!) мають одну спільну рису: момент абсурду. Звісно, коли розуміти абсурд філософськи — як невідповідність чогось загальноприйнятим уявленням чи нормам.

Таким геніальним абсурдом означена для мене лірика М. Воробйова, одним із “найчистіших”, найвідвертіших прикладів якої є “Оманливий оркестр. Конфігурації”, — золотий “роздріб” з майстерні поета 60—90-х років (подане тепер лише мала частка написаного ним “мимохідь соціуму”).

Отож кілька слів про “конфігурації” художнього абсурду М. Воробйова (здається, хіба що при такому підході можна внемливо сказати про ці сліпучі спалахи поетичної уяви, які говорять самі за себе). Скрізь і в усьому (в науці, мистецтві, практиці будення) ми звикли до певних стандартів і норм, які, власне, й дозволяють нам, — таким примхливим і різним, — бути разом, у гурті суспільно. Ці здебільшого неписані й незліченні переліки належного (того, як слід розуміти те і те, як реагувати, як чинити тощо), зібрані в понятті суспільного досвіду, що є нашим спільним скарбом, нашим рятунком, але водночас і ярмом. Так, ярмом, бо стримує політ нашої думки, уяви, фантазії, так чи так нас уніфікує. В опозицію до суспільного досвіду стають деміурги, себто творці. Причому зовсім не обов’язково у формі прямого заперечення відомого і прийнятого достатньо не брати його до уваги, віднаходячи те, чого ще ніхто не бачив і не знав.

Такою і видається мені поезія М. Воробйова, в якій колективний естетичний досвід (у вигляді знайомих реакцій, оцінок, образних наближень) практично відсутній. Є тільки два чинники твору: неповторна художня уява автора в розкоші самовиявлення і Всесвіт. А звичного для літератури

третього — загальносуспільного естетичного досвіду і смаку — немає. Звідси така трудність сприймання цих віршів і така насолода від них, таке упоїння новим, нечуваним, первородженням.

Що, скажімо, дасть читачеві графаретна оповідь про малість “володаря природи” перед природою, про драматичну розбіжність між людськими прагненнями і людською змогою? Страта часу та й годі. А Микола Воробйов пише:

*Чавунчик кипить серед жару
замріяно верби цвітуть на піщаному березі
Римарук читає вірші
повертаю голову: небо у воді рожевіє
відчуваю розчарування
бо ж і гриби це бачать...*

І разом з ліричним персонажем я враз відчуваю, що нічим, по суті, не відрізняюся від м'якої земної прорості, яка “бачить” те ж саме, що і я. “Свобода і сум”, як в іншому вірші сказав поет. Як і чим описати, освітити “для-мене-значиму” марність кожного людського труда? Завжди в чомусь “малого” (бо ж людський!) і водночас для його суб'єкта дорогоцінного?

*Сьогодні я майструю корабель
який нікому не потрібен
Але мені потрібен час для майстрування корабля...*

Це — одна з найточніших гуманістичних формул кожної окремо взятої екзистенції. Чим виразити самототожність особистості, яка при тому всьому відчуває себе частинкою чогось під небесами? “Воробйов: Хто не трава, хай про траву не говорить...”.

Подібними неймовірними спалахами світовідчуття й освітлені “Конфігурації” М. Воробйова, вся “абсурдність” яких у тому, що вони не тривимірні, що вони не є тими Евклідовими конфігураціями світу, до яких ми призвичаїлися настільки, що пізнаємо їх і в цілковитій пітьмі, навіпамаючи, — “чужими руками”.

Є поети, котрі володіють словом так, що й найтривіальніша річ набуде під їхнім пером певного художнього сенсу. Я б не сказав, що це стосується М. Воробйова: над стилістикою його письма (незрідка горбкуватою, шорсткою) завжди підноситься щось таке значиме і відчутне, що ніби вихопилося зі слів і стало саме по собі духовним знаком. Я б сказав, що М. Воробйов володіє світлом і чуттям речей, неприступним для заклопотаної більшості. “Тут гуляв вітер Я йшов і придивлявся Камінь вигулькнув зненацька Я уляк перед ним на коліна і заплакав Руками обхопив теплу голову холодного каменя і знову заплакав”. Торкніться брили на липневому осонні, згадайте про її непрогріте кам’яне нутро, і ви збагнете всю геніальну простоту цього образу.

Відчуття світла і суті речей дозволяє М. Воробйову сягати таких немислимих натурфілософських глибин, яких вся інша пребагата європейська поезія ХХ ст. просто не знає. А що там, у надрах буття, смішного мало, то й художні зміщення поета, — притаманний його творчості “момент абсурду”, — здебільшого драматичні, а не гумористичні. Коли ж і зринає усмішка з прозорої товщі цієї лірики, то вона печальна:

- *Алло, це Микола?*
- *Так*
- *Слухай як ти себе почуваш?*
- *Хворію...*
- *Не можна весна видужуй*
- *Добре я йому передам...*

Так, у колотнечі суспільного щодення поет відчуває себе стороннім. Та це зовсім не означає, що суспільству — змореному, знеможеному, зболілому, — стороннім і непотрібним є і буде поетичний світ М. Воробйова — чорторійського блукальця, доглядача фіалок і води, хранителя променів і ожини. Ми ще увійдемо в цей світ, наснажимося його величчю і врешті воздамо належне видатному лірикові й гуманісту, котрий живе ось тут, поруч із нами, у ХХІ столітті.

Володимир МОРЕНЕЦЬ

I

ГОЛУБОЯР

(Дари)

ЕНЕРГІЯ КІНЦЯ СВІТУ

і ось ти лежиш...
червона гора
одсвічує
трунок темряви
поснули квіти
зачинене літо...

і ось ти лежиш...
меч
у розколині
синього
круча із старістю
срібло у затінку
літо без хвиль...

і ось ти лежиш...
спізнавшись володіти —
лише пелюстки
раз у раз
під дощем
тріпочуть...

■
і ось ти лежиш...
споночів
мрамур світу
і у пустці
розкрився...

■
і ось ти лежиш...
наїжачене сонце
дикі люди
наречений
з весілля утік...

■
і ось ти лежиш...
всі заповітні бажання
під сніговою габою...

■
і ось ти лежиш...
все що хотів...
і всі що хотіли...
розкошують
в сльозах...

і ось ти лежиш...
у пільмі надмірного
що належить
дневі...

і ось ти лежиш...
замирений
голосами дітей
твоя сурма
над горою...

і ось ти лежиш...
зерном
що про нього
забув господар
відвага твоя
над горою...

346484

Друкарня "Світло" Львів
Україна, Львів
вул. Св. Юрія, 10
т. (0322) 62-11-11

і ось ти лежиш...
вечірній лев тіней
відходить
здоївши життя...

і ось ти лежиш
у квітах
що зникли
серед рук
що їх зірвали
у голосах
споглядання
Отця
і Сина
і Святого Духа...

і ось ти лежиш...
і не плачуть
сонця земні
тільки пастка мізерності
над столами
скиглить...

■
і ось ти лежиш
спокушений світлом
серед темних
світлоносців
на шляху
до останнього...

■
і ось ти лежиш...
і пробує сонце
кригу:
коли ж це було?

■
і ось ти лежиш
один із армії
кінця світу..
що Ти задумав Боже
вертаючи пташці спів?..

■

плоди що закотились
ще жовтими боками мерехтять
ще буйні роси
невичахле ще тіло
із золота свого
проміння будить
плоди що закотились...
це ж ми у затінках
де тлін де оси сплять
облич блакитний віск
і дух глибин серед хлібин
де кожна друга з глини
вино між золотих плодів
і дим і спогади
про молодість минулу..

■
побіля мрії—мрія
мов півники весняні
в каретах холоду бузкових...
а ви проспали
і з того заробили на життя...

струмком поволі проти течії
в'язі
розчервонівшись пропливають
мигтять в них зорі золоті
кармінові уста горять...
а ви проспали
і з того заробили на життя...

що є життя
що в ньому треба спати
в прочинені двері я глянув:
мрець біля мерця
лежать...

значення обрію змінене
сніг у блакитних легенях
спішно перебирається
трутовиків череда
треться солома об сонце
згірк холодок за криницею
з маком шепочеться світ
сивий з хмариною кіт
над золотою засідкою...

зітхаючи в рурки світло згусає...
поодинокі мокрі голоси з налиплим блакитним пір'ям
солодкі сливи над прірвою
постаріла руда буря в дуплі яблуні
зітхаючи я наливаю чарку і не п'ю
і світло з лампи плаває в чарці...

■
на заході
в центрі жару
чорна груша
зрушує золоту хмару
на стільці
синьої плями
загублений пояс
блакитної дами...

■
в дворі сто різних квітів
поміж вогню доріжка
Михайло з погребя виносить
іскристе молоде вино
простори п'ють і ми п'ємо
цвіркун
простори і вино
заслухана тиша руда
чебрець в голові гуде
...а пам'ятаєш той бузок?
як пахнув той бузок
літ позолота...

■
хай син полів у металевій норі над океаном
не забуде про меандр
хай він звільниться від браслетів
тримаючи на нитці пісню польового коника
що літає і світиться в душах срібла
і давність темряви охороняє
хай не забуде син полів зеленої прохолоди
м'ятних сутінків
хай принесуть йому увечері червоних рибин
хай принесуть синіх коренів
хай принесуть зеленого діда
хай на корі заусміхаються зморшки радості променів
і хай на дереві сон як мотиль приляже
вже сітка яблук по зав'язку повна
хай двері відчиняться щоб не рипіли
хай...

■
між дерев спорожнілих
зносить листя вода

трохи з пляшки ковтну —
тінь сріблясту побачу

я не знаю як правильно:
із заходу на схід
чи із сходу на захід...
тому й гарно мені
між дерев над водою...

■
ти посланець
не покидай мене
мене —
себе не покидай...

■
о сьомій ранку витяг сітку:
декілька синіх коренів
і біла пір'їна...

■
збронзовіли поля
до небес
мов ікони землі
миготять
над водою
метелик води
дух людини
в засідці з косою
дрізд кричить
і у мед порина
діамант в сто карат
обіцяє поразку...

■
зацвіла коло хати зірка
нахилив важку голову сонях
жовті стерні сурмлять і сурмлять
торохтить самоцвітами промінь
розчухнувсь виноград —
червоніє і капає рана...

■
в городі кратер пламеніє
будяк зацвів і завагався
втомився джміль
і запечатав
вернулася роса
із полювання
туман-коханець
на угорці
ставок дріма
сльозиться
темніє мідь
в зіницях...

■
жар лащитья лащитья лащитья
блакитне вухо
між сливами
розгортається
у низині казан кипить
червоних повен грон
шубовснув короп
шубу
під соснами
скидає мох...

■
вони покинули острів
щоб повернутися на острів
який вони покинули...

і доки це триватиме
цього питання не існує
бо все ще може бути
і навіть острів
який вони покинули
щоб повернутися на острів
який вони покинули...

ліниво м'яко відкривається вогняне око
і хто вдивляється в те око
згодом бачить...
і відчиня вікно
і руку простягає
намацує стіну холодну —
і враз кричить...

але оскільки мертвий не кричить
то крику і не чути —
щоб повернутися на острів
який вони покинули...

■
вікна осіннього саду
і незбагненні і урочисті...
двері червоні
за ними галяви із айстрами...
в небі блакитні пливуть шоломи
з пір'ям де пензель затримався довше...
в світлі озерному
скинувся короп первісний...
пурпур укрили плями зелені...
спляють мертвих разом з вінками...
бджоли прощаються...
сяюча радість
в тарелях темніє...

■
тверда земля
в походах сурми золоті...

шуліка спінює блакитну ниву
у пурпурі спочилий берег
де камінь темряви лежить...

про молоді літа розповідать не буду..
сьогодні я несу хреста
в холодні узбережжя світу —
я світла найманець
моя мета:
свобода замість миру..

■
кругом сніги...
папуга в мене на плечі —
але кругом сніги...
на мурах міст
бійниці спорожнілі...
лихі часи не для писання книг
в бляшанці снігу розтопив
попив
і далі рушив...

■
радісні сльози течуть по обличчю —
розповідаю про себе...
мандри та полювання
звірів стрибки на снігу...
мідну показую квітку
спів відтворити не можу..
і поступово стаю самотнім...
місяць виповнює мушлі
я пелюстки стуляю —
сльози течуть по обличчю...

■
зібралися крила великої квітки...
роса заспівала зелену пір'їну...
остуду слимак приліпив до скель...
у жито сховався затінок зайця...
а коник розрісся над полем жариною...

у холодку
одноденки
прозора мить
ніхто її не пам'ятає...

о велич світу!

червоні жоржини
і в спеку холодні
а камінь могильний
нагрівся...

о велич світу!

— куди це ти зібрався?
адже і сам не знаєш
вернись...
— але куди?

о велич світу!

■
вохряні табуни
кінського щавлю
до обрію товпляться —
аж поки рівнина
морозяно скрикне
і навалить снігу
у зріст скіфа

о велич світу!

■
срібна рука
і золота чарка —
прегарний день
осені...

■
хто до кінця все враховує
хто чітко накреслює план
хто завершальні мазки кладе
той не охоплює істинного...

іскриться вино у келихах
ніхто не наважиться випити
ще б трохи сонця долити
та тіні невпинно довшають —
від рук що тримають келихи...

що заважає
нам бути щасливими?
бажання
бути щасливими —
нам заважає...

■
багато є знаків
у кінці дороги

багато є знаків
про кінець дороги

а кінець дороги
там де ви стоїте...

■
невидиме багатство
більше за видиме

життя безмежне —
тому й коротке

велика гора —
маленька квітка...
сніг покриває
і гору і квітку...

ми не знаємо коли метелик ночі сідає
ми не знаємо коли метелик ночі відлітає
ніч занадто темна —
часом темніша за день...

часом із синього пір'я
часом з червоного пір'я
часу прозорі високі хвилі
а плескоти і не чути...

■
високого гостя
не можна зустріти —
бо ним неможливо стати...

■
коли велике віддаляється
на березі піщинки видко

■
західний берег добре освітлений
нагадує східний мало освітлений...
західний берег мало освітлений
нагадує східний якого нема...

■
блакитні річі не золоті
золоті річі не блакитні —
тому одні без інших
існувати не можуть

■
в таблиці шовку
темно-зелений колір дещо грубий
а жовтий шелестить занадто
а чорний дружить з усіма...
і тільки синій...
(ой який глибокий!)
таж недаремне кіт
за ним спостерігає...

■
клітка просторів
блиском чарує
мов келих вина червоного
увечері
на балконі...

■
без чинників
і супутників
нескромний
у відкриттях
я давно
переріс
своє
покликання...

■
самотина
розкішних
палаців

ніби
рівнина
і вечір —

ні лівої руки
ні правої...

яблуко
як великий
сад...

■
тягар
машкари
я скинув
і тигр
полишив
клітку —

звичайна
пригода
перед тим
як заснути
у великій
темряві

бо правди
ніколи
не вимовиш...

закоротка
хвилина
людини
у клітці
і хор
за лаштунками
не чекає —

виводить
псалом
квіток
над руїнами...

■
садок
білів
розметавши
піну
рожевими
лапами...

кремові
дівчата
свіtilись
крильцями
в цятках
роси...

та минулись бажання —
і став я
світлом
і ніч
мене уподобала:

змінилися
смуги звіра

і помінялося
місце звіра...

■
червоні сосни —
блакитний
крик
моря...

розплюшені очі —
білий пісок

не знаходжу
того
що шукаю...

пісок
і пісок —
гра
із самим собою...

розкинувши руки
море
приносить
мушлю —

мій звір
приміряє
сон

розчісує
жовту бороду

розкинувши руки:
сон...

■
здійснивши
в провіні
світ
скромного
хлопця —
скоряюсь
угадуючи
наближення
духу
в порожньому
світі
що його
посланець
передбачив...

■
батько
і мати
і чарівникова рука
росте
радістю
квітки...

та я
лише гість
бо течія де ангел
з блакитними
очима
знанацька
глибока...

■
злизує
мертвого
берег
без всякого
умислу...

доточує
шати
блакитні...

на русяве
волосся
по вільсі
спадає
темний
листок...

стародавня
кармінова
бабка
із віялом
вітру
спиняє
колесо...

■
жовтий
стілець
осені...

в колоніях
квітів
натирають
мозаїку...

заснуле
вогнище
горлиць...

молитва
каменя
іскриться...

замислені
сліди
крові...

■
ти можеш робити це або не робити —
Божий храм всюди

ти можеш рушати в дорогу чи ні —
Божий храм всюди

ти можеш забути
або й не знав ніколи
ти можеш згадати своє незнання —
Божий храм всюди!

із каменя
на камінь
переповзає мох

велике сине сонце...

рожева тінь
пасеться...

кінець світу

польоти
синього
наслуховує дощ...

ЖОВТИМ СНОМ
шелестить
торф

кінець світу

■

тигр
п'є
воду —

жовтий
сніп
проплива...

скрипаль
розрівнює
дюни

маленькою
скрипкою...

засвітився
фосфор
на дош

його
блакитна
голова...

і так воно скрізь:

де дух
породжений
мисленням
описує
присмерк...

■
фіалковий сніг
за жовтим вікном
а на столі
біла чашка
Учителя...

■
порожнеча
хоч жодного місця
порожнього —

там
де стілець
Учителя...

у щілині кори
червоний
одинокий
промінь

зачинені двері —
говорить Учитель...

міцна напрочуд сітка
але із глибини
не витягнути
глибини —
говорить Учитель...

■
неназване
має більшу свободу
аніж сама свобода

Учитель думає
що я цього не знаю...

— я й справді
знаю тільки те
чого не знає Вчитель...

■
хіба побачимо світло
як темряви не стане?

посланець свідчить
але сам не є свідченням...

СМЕРТЬ БЛАКИТНОГО МЕТЕЛИКА

коли я притомнів то бачив блакитного
метелика на нозі
він танув щоб знову яскраво спалахнути —
блакитне з коричневим накрапом...
я не міг ворухнутися
ані повернутися туди
куди ще недавно хотів...
чи туди де я був... можливо...
а він сидів прядучи крильми
то в один то в інший бік...
небо зтемнювалось і поступово поглинало нас
і коли день стиснувся до одної краплини —
заяскріла зірка...
і я ловив її губами і дихав
ще дихав...

а ще він казав:
ті що усміхнені
до самоцвітів
знайте —
їх розсипає наверхся списа
який проминувши
коштовну темряву
враз доростає до вас!

■
той хто забороняє ніч
нічого не знає про день

той хто із каменем —
обтяжений каменем

носіння каменя
від шляхів каменя

лице без маски —
подвійне лице...

■
попіл
остуджує лігва...

звірі
вийшли на лови...

а ти метелику куди?
хіба ти не зі мною
у хащах ночі...

ДВІЙНИК

перебирав колекцію
із наміром

щось викинути
але не викидав
лише блукаючи ходив далеко
а я його чекав...

коли він повертався
я теж перебирав колекцію
із наміром щось викинути
але не викидав
лише блукаючи ходив далеко
а він мене чекав...

■
вітер в тополях шумить —
срібний бік вітру
вночі довго світиться...

■
розквітлий півник над водою—
сон темної води
сережки півника ворухить...

■
на склі акваріума
хтось лишив поцілунок:

рій червоних рибинок
впливає із поцілунку..

■
несподівані зустрічі продовжують життя...
очікувані зустрічі породжують сумніви...
сумніви — то імпульс відваги
відвага — то щит і меч!

■
оскільки життя не має
ні кінця ні початку
то й кожен наш задум
не має ні кінця ні початку...

людина
з рухомих піщин...
піщини із гір...
а гори високі
щоб вимірять прірву
а в прірві... людина

: воля меду

теплий пісок
аж занадто
— де пастка? —
питаю

: воля меду

велику сітку
я доплів —
якраз дерева вирости...

: воля меду

■
жовті тіні
лопатить вітер
де він синю
лопату знайшов?

: воля меду

■
вже й абрикоси зацвіли
а тіні ще не повернулись
чекаю вечора
та ввечері не роздивитись їх...

: воля меду

присмерк
кохання
з раною...

сине
обличчя
ями...

ночі
вершина
над нами...

пісня
таємних
сил...

літо
сліди
погоня...

стріли
в слідах
холонуть...

оргії
світла
сонні...

червоні
колеса —
над гори...

згустки
енергій —
над море...

пісня
таємних
сил...

гуснуть
лапки
в карміні...

в'язнуть
променів
доторки
сині...

камінь
у морі
червоно
царює —

пісня
таємних
сил...

■
повернувся
володар
без володінь

бо таємниця
не світиться
таємниця —
це назва
голих
дерев...
маківка
без насіння

пісня
таємних
сил...

срібні
чари
туману...

промінь
раптовий
жалить

плечі
блакитні
яблунь...

білі
обличчя
яблук...

пісня
таємних
сил...

ВІН — ПОСЛАНЕЦЬ

■
він посланець
врожайних днів
на ластівки
на нори
на тіні у садку..
прийшла печаль
до нього...

■
він посланець
дощу
голубить нитку
під яблунею
при пеньку
срібне перо
пасе в садку..

■
він посланець
говорить:
рілля
блакитні груди
невисловлене щось...
молитва синіх сліз
зеленому дощу..

■
він посланець
при надмірі перлин...
веде танок
у темряві
зелених груш
із зародками ос
піщаних...

■
він посланець
наближає
оголені плечі
там де повалений
мармур води
увечері...

■
він посланець
коли невидимі зграї
збуджують волосся...
і маленькі руки
зелених карликів
збирають пелюстки —
щоб умилостивити
холодну
брилу вітру..

■
він посланець
коли дерево стрибнувши
витріщається
на червону голову
що сичить
блакитною смолою
а тіль
відбиває стрибок...

■
він посланець
червоних тріщин
коли здивовано
їжаки
поправляють частокіл
в ранах
блідої зорі...

■
він посланець
магічного ритму
прихований травою
над джерелом
підмальовує очі
перед гніздом
зорі...

■
він посланець
на заході сонця
де в западинах вояки
складають списи
на дно
риб'ячих кісток
припорошених
жахом місяця...

■
він посланець
у пільмі
при блискаках
над сплячим
рудим звіром
із криком
у клітці роси...

■
він посланець
говорить:
знайте
хто розгадає діаманти
той спрямує у піски
слід без крилець —
де велика
холодна бджола
нерозквітлого дерева...

■
він посланець
на поминках літа
бачить
як стародавнє зелене око
сльозиться на осінь...

■
він посланець речей
викликає
набір кольорів
як засіб божественного
і у вирі пригадування
освітлюється
голосом
орнаменту...

■
він посланець
просвічує кров
потоками флейти...
і тоді він
здогадується
про склепіння пташки...

він посланець
говорить:
хай сумнів
не належить тобі
ти знову з погаслим поглядом
в гурті
знекровлених яблунь
запашними волосинами
лоскочеш подвір'я...

він посланець
при табунах
розгойдує
мідний став
у піні
рожевих смолок
у шелесті
тісного вітру

він посланець
блакитних гігантів —
аби засвідчити
дня глибінь
у зіницях
згасання
над лігвами....

■
він посланець
холодних ущелин
чий одсвіти
із погрозами
на тисячу
знайдених бродів
оглядаються...

■
він посланець
з оберемками
синіх квітів
у жовтих містах
де завше серпень
звіра червоного...

■
він посланець
засміявся подумки —
коли підстаркуватий
слуга півонії
одягнутий
в царські шати
не признав себе
і ласки світу...

■
він посланець
засміявся подумки
бачачи як несе
рідкісну квітку
уважний і послужливий
слуга півонії...

■
він посланець
білим по білому —
дуже далекої
експедиції...
опікується втечами
руйнуючи форми
ховає час
незнання і меж...

■
він посланець
говорить:
не змішуйте грізне
з негрізним
бо не будете знати
куди повертатись...

він посланець
говорить:
дош хлюпотить і перейде
і холод скує простори
і чутною стане
сурма
та не засвітяться
ні число
ні назва
ні діла ваші...

він посланець
говорить:
я не знаю того хто не йде
хто вирушив
той у чеканні —
дорога —
в чеканні кожного...

він посланець
призначення
пояснює біль
роз'їдений сіллю...
зотлілий жар
написів
де клешні
колишнього...

■
він посланець
покидає
пошук бурунів
неіснуючого моря
де надить метеликів
у ввігнуту сферу
біла труна...

■
він посланець пам'яті
де чорна бджола
б'ється
об зоряну кліть...

■
він посланець
в засідці
над річкою
де поцілунок
із списом
спалахує
без слідів...

він посланець
під час примирення
рум'янець
сіє у траві
його господар —
іній...

він посланець
в олії полудня...
жіночий хор
червоним листям
на скрипку сипле
сніг піщаний...

він посланець
при білих ліліях
у келихах глибин
смеркання шле
назустріч
вигукам рясним...

■
він посланець
при перемир'ї світла
коли трава
замовчує насіння
схиляє голову
до товариства каменів
під оплесками річки...

■
він посланець
на маршрутах
поразок
в плямах лишайника
вгадує ями...
в смерті без назви
вгадує соняха...

■
він посланець
гри в тигра
спіральних людей
в безмежжі
вогнища...

він посланець
говорить:
перлисту шкіру риби
натягнуто
поміж червоних нив
з вогню
і золотого дна грибів
мисливців ждять
із білими очима...

він посланець
говорить:
меч інею
траву скопив
порожевів —
і пташка заспівала
спис пробринів —
і щит засяяв
розбилось сонце —
сонях спорожнів...

він посланець
аби збулося:
руде волосся вітру..

червоний рій
утечі в глибину...
крик темного
у клітці...

він посланець
сьогодні
веде мотилів
до солодких калюж
під висохлими персами
винограду
в пейзажі
роздвоєних снів...

він посланець жита —
рука його сильна
від чистоти згарищ
у пошуках безіменного...

■
він посланець
повнить
сріблом тріщини —
щоб збулося
спалення чорних грив...

■
він посланець
виносить здалеку
зелену флейту —
щоб збулося
спалення
білих грив...

■
він посланець
говорить:
ви кажете що в незнайомця
очі Вчителя
хіба ви знаєте Вчителя?

він посланець
при охороні
великих жарин
будить фіолет
у жовтому
де панцир
грабує відблиски
поза гінцями долин...

він посланець —
сьогодні
вирушає на захід...
виноградники
обіймаються —
радісно до крові
світяться калюжі...

він посланець
ховає блакитну тарелю:
сьогодні
не буде дощу
підемо дивитися
як золото
росте...

він посланець
будить
пахощі фіалок —
раптове кохання
знаходить пожежу
на початку музики...
але на споді —
лебеді
біліші від снігу...

цю гру
припиняє золота рибка
споглядаючи
невидимий сніг...

він посланець
виросує блакитне пір'я —
обкладати тишу
щоб не спинявся
невидимий сніг...

він посланець
пам'ятає про мур
і заборону
на подарунки
бо митець —
тільки гість...
навчається у сні
замкнувши
лінію...

■
багатство
холодних
вітрів

роздмухала
синя
синь

а губи
твої червоні —
півонія
у пільмі...

■
троянда огниста
пояснює
чорного звіра —
у класі
темніє...

без стуку
входить звір

лапи в росі...
теплі
засмучені очі...

весняні
вітри
на побаченні —

знову
зелений
дракон...

жовті
тіні
вертаються —

глибокий
рівчак
наповнюється...

знову
тигр
осені...

тіней
вогкі
домівки
під синіми
стріхами
слив —
до перламутру
равликів —
снів...

поле
пожнивне...
сонце
як вибитий
сонях
без жодної
насінини...

■
перемагаючи землю
стаєш дрібним і впокореним

наповнений вщерть
віддаєш усе
бо що можна втримати...

все охопивши зором
не пригадуєш слів
що тобі були мовлені
як ходив ти під стіл...

скарб що здобув
охорона пильнує

але свічка
згасає в очах...

тож звеселися —
сон твій скінчився...

на схилі
сну
бібліотека —

я списую промені
аж поки не виросте
купка
темних зернят...

в занепаді кохання
самота
в садку
світилась... —

роса
зелений промінь
з неї брала...

■
кожен полиск
полює:

повен рот світла
роздирає
темного звіра...

застиглий пагорб
з коралами
в норах...

нориця
лиже брильянт...

нагортаючи на себе
піщаний сон...

■
нерухома алея
з дощем

кристал
стежить здалеку...

мир і спокій:
роззирання цвіту

на дахах вітру
повіки затіння
п'ють жовтий нектар
сосен...

■
запах поцілунку —
вітрильник
танцює...

запах поцілунку —
пір'їни
летять...

ступив де найглибше —
шах але не мат...
сонний але вогонь...
скажи що ти знаєш
місце
яке можна обгородити...
на це стане
декілька полін...

але ти не знаєш...

СВІТЛО

в сміхові світла
кучері блакитні з коричневою основою...

волосинки золотистого дрожу вітерця...

схлипування з підстрибуванням срібних трикутників...

течія...

плавкість...

скло...

змедіння...

ніздрі згасання заглибин...

нурт розбиття: сьайливе і темне в дні пляшки...

жарина у попелі...

сині зубці...

гірлянди бузку

туга що променить із очей коли сплю...

олія...

кора сосни...

зима...

ЛИСТИ

де поштар? де листи?
зшерхне полиск
і час достигне
і мурашник води посклється
щоб невидимий інею світ
на ніч вікнами перехрестився...

листки побіжать
у холодну траву
трава побіжить
у холодну пільму
пільма побіжить
у кожен дім
розпалим вогонь —
ходім...

■
кохана
ти не відчиниш дверей
ти тільки розплачешся
за глухим деревом...

■
прилетять птиці
мальовані крильця:
хто це літо розпиляв?
і насунеться сажа
мов перед снігом
і заболить голова
мов перед білим світом...

■
стихне небо —
сонми соняхів
збір насіння у зграї сонні
в очі дівчини переспілі
у вуста її
нерозспівані...

■
в стеблі золоточасу
не тканому ніким
постане інше світло
над кожушком рудим...

■
над травами
прозорий звук
дов'яже з прохолоди
золотий павук...

■
зорі виплекають прірви
речі з себе достигнуть...
і неквапні тумани
себе лиш укриють...

■
у стрісі місячної ночі
серп блищатиме
плакати — воду гладити
ніч — цвіркунова мати...

■
виростуть хутра тіней
кімнати літа стемніють
і бджіл золотаві цятки
на стеблах вітрів прочахнуть...

■
сотні дверей
одчиняться на дорогу —
страх мене змусить плакати
наче малого...

■
крикне птах у тумані
ранній іній його поранить...
а мене?
хто питає мене
як усе промине?..

■
буде річка
над нами текти
повна попелу і тепла
запорошить обличчя із зеленого скла
на дні —
чолом до чола...

■
розмиються в обличчях знаки
наповняться снігами рамки
майбутнє тихо запитає
минуле мовчки відповідь...

■
забудеться зелена глина
і чашка з неї наче грім червона
і тріщина неначе ластівка
і ластівка — весни корона...

■
червоний щит повернеться ребром
і темрява зімкнеться —
сторожа світла розбредеться...

перецвіте олія у листках...
мороз зірчастий
вистигне на холодках...
вода пронизливо у мушлю свисне —
багрянець нас в обійми стисне...

блисне дзьоб
на краю вогнища
над стручками жару
ми роздягнемо соняха
і чорними зернами
спати ляжемо...

не зцілить скло...
дрімає літописець...
свічник із глини
висвітить число
щербате наче місяць...

■
спродаю інструменти...
зберуться дерева в одне —
на райських пташок
ціна упаде...

■
якраз тепер
вихрять золотопер
понад проваляям
золотих дерев...

■
клен уже зряджений
і не гриміти грому
у хмарі золотим дзьобом...

■
порожні гнізда
оздоблять
обвалений час
покинуті перли...
на узбережжі
не дочекаються нас...

■
сплеснуть речі
страшні і фатальні
втрати сьогодні —
здобутки дальні...

■
холод розсипле
знаки кришталю
спиниться млин
над листям опалим...

■
загупають сині
молоти тіней
хашам прозорим
готуючи сніг...

■
постане громаддя
із білих гір...
заколядує блакитний звір...
між голосами півнів
засіються зерна
зимових днів...

чую пісню про перстень
на світанку загублений
де лежить він тепер замулений?
чом шукаємо решту днів
і знаходимо тільки у сні...

сон сріблястий на все поле
а червоний півень на все листя...
чорний птах на всі дерева
білий меч на всі весілля
а сорока на всю зиму...
слава!!!

II

МЕЖА ТУМАНІВ

(Пограбування)

РОЗДУМ

схожий на яр серед полів
пшениці сходяться до нього
сині квіти стікаються
золоті пташки у норах остуджують золото
аби верталася ніч...
роздум схожий на розлом із терновими нетрями
із зором тернин
із оком глибоким над роздумом...
аби не зірватися я змережую нікчемними бажаннями
папірці на столі ці білі острівці
ненадійні легкі пір'їни
хоча я давно вже не птах...

ХОР НА МІНЛИВОМУ ТЛІ

темні хвилі з білими бурунами добігають
і не можуть добігти
і не можуть добігти
дотягтися до скель невидимих
скелі схожі на вечір втому мінливе тло життя
де храм поміж абрикосів розквітлих
неначе впорядкована ріль берега
із піщинок що їхне число неназване...

■
тихі поля засіває дощ
сни засіває зеленим листям
хто там крадеться... пеньок самотній
малого грибочка виставив
малого грибочка що його і не видно
і щось ласкаве прошепотів
а потім залопотів по полю по полю
від сонця втікаючи
заяскріло поле заворушилось задихало
туманцем... а що це... а що це таке?
ну таке начебто черепашка біленька
виповзла на пеньок...
із вушком біленьким...

■
тремтяче світання винесення декорацій
розміщення світла і напрямків вітру
для шуму і блиску листя
зітхання намулу з дзижчанням комариків
золотий полудень із багна і веселих півників
оксамитова жаба кличе когось із зими
іволга жовту стрілу пускає
враз загорілась вода
східці палацу крізь воду постали
мармур в прожилках зелених водоростей
синя сокира у затінку
блідне розрубаний вогнища щит...

■
вона шукає свою сестру: обходить квіти
від квітки до квітки
ця троянда занадто червона
а ця із холодним синюватим полиском на устах
трохи страхає її
шипшина... щось їй нагадує але таке далеке... в імлі...
ще коли вони пасли корови... коли...
ось іще одна квітка назви її вона не знає... борсається
в глибині бджола... багато пилку.. обважніла чи сп'яніла
аби не повертатись може й насправді мала таку мету..
покидаючи парк я оглядаюся: велетенська тінь стрибком
навскоси долає плац сонця і зливається із ще більшою
тінню за стіною дерев
на корі старих кленів угадується синій висип морозу...

■
межа туманів...
як тільки її проминаєш... таку звабливу аж ніби вона
ціла мета твого походу здавна омріяна
як тільки її проминаєш...
тебе заводять до відділка аби ти дізнався
про назву держави
яку хотів проминути...

■
тупотіння табунів на рівнині...

слухаючи як у трубах серед ночі перевертається вода
я вловлю неясне тупотіння табунів на рівнині
прислухаюся але тупіт даленіє натомість розтуляється
пашека синьої прірви із шепотом річкового намулу
на дні того шепоту я вирізняю фіалкову мумію
у срібному саркофазі...

■
звір зближається

чую як розчепилося повітря від кинутого списа
я добре його гартував
інших звуків не вловлюю
хіба що в холоднім світанні
обнявши за шию сіру гуску плаче дощ...
мабуть у серце поцілений
звір входить у мене
тепер і я плачу...

НЕЗБОРИМИЙ ПОСТРАХ

опанував мною
всі прадавні місця зміліли
через постійне моє рекламування
не таємниче а якось збайдужіло зирили вони на мене
і на все довкола
імпульс сили покинув витоптані галяви
і поламани дерева
я принишк і щоб перевести дух присів на пеньок
пеньок... де взявся він?

ВИР ПОГЛИНАЄ

це така ясна днина коли багато срібла
і таке воно легеньке
що вітерець його перебирає
в тій днині десь є одне місце начебто вир...
синя бабка над ним стрілою летить
а червона жариною тане...
вир розплетений їх поглинає

я теж мав багато друзів
та нікого з них вже немає...

■

літній сон розтає у млі
сонце колючими скельцями засипає покинуту хату
печери під акаціями ще більше темніють
щось примарне біліє в їхній глибині
найден каже що то печериці
але я ніколи не бачив аби хто наближався до них
літній сон розтає у млі...

■

є місце фіалок що про нього мало хто знає
Бог квітне серед розлогих лугів на пагорбі у гайку
що розрісся
а квітне тоді коли ще ані листя ані трави
а довкола пагорба тільки весняна повенева вода
як фіолетовий сон як безмір краси що ось-ось нарине
всіма потоками барв оздоблюючи зелені луги...

КУПА МОВЧАННЯ

Дружині

напевне ту жінку я зустрічав колись...
але вчора з'явившись несподівано хоча я й чекав...
вона висипала на мій письмовий стіл
цілу купу океанських черепашок
чи справді ми були колись знайомими
і вона запам'ятала мою небайдужість до збирання
камінців равликів крилець жуків та метеликів
що я їх знаходив біля стежки під осінь
але ж це було так давно...
час не обминув мене і її також
і коли вона вже пішла то здалося мені що в тиші
поряд з купою черепашок тужно засвітилася
купа мовчання
наповнена словами які ми не сказали один одному
і вже ніколи не скажемо...

МАШИНА

Дружині

ось машина з міриадів деталей і частин дальної форми
призначення яких мені невідоме
вважається що я здичавів хоча насправді віддавна
волю перебувати в полі поетичних марень
які і я цього не заперечую є інструкціями
чітко записаними в моїй підсвідомості
і все б нічого...
якби не добра мила жінка яка простягає мені руку
і мов сліпця веде салоном машини
вона хоче мене врятувати...
як тільки я починаю вириватися борсатись
із мене виходить болото з ряскою
машина починає грузнути і врешті тоне...
— що ти наробив? — скрикує жінка
— нічого я просто живий я ще верба
і очерет над водою
я знаю про кущ калини він так заховався
заплівся хмелем
що ніяким убійникам його не знайти
не гаймо часу...
ти ж чуєш як на обрії здригається земля
знову якась машина
для того щоб врятувати мене
як колись врятували тебе...

БЛІДЕ ЛИЦЕ

гук спогадів блідий
на тлі розпашілого вечора
інколи він проміниться
як вино в недопитих чарках
чому ж ми всі замekli?
на хвилю задивились
чи накладеться луна минулого
на цю що сьогодні...
у тих місцях де їм не збігтися ніколи
стоятимуть чарки
із недопитим вином...

НЕРУХОМИЙ КРАЄВИД

людина натомлена
при лампі вечеряє бараболею
ще витягну води...
— так думає
криниця геть темна
тільки те місце де:
“— ще витягну води...” — сяє...
нерухомий краєвид —
людина до краю наповнена ним...

МУЗИКА

піраміди сині і рожеві
полиск з синьою на рожеву
з рожевої на синю
а ось і жовта: я
моя присутність
мої слова що аж тепер
коли пишу...

В ЧИГИРИНІ. 1

до початку зими лічені дні
але в місті не чути тієї передзимової тиші
тієї синяви з білими крапками
що раптом насунеться і просіється:
сине зверху а біле знизу
однак очікування неминучого снується поміж дерев
давно ні цвіту ні листя лише сліди
і страх що вже видно ті сліди...

В ЧИГИРИНІ. 2

коли я вже оглянув садок
агроном загадково посміхнувся
і повів мене в комірчину
де показав корінь яблуні...
це була титанічна праця —
сіяти круглі звуки над виямкою
і врешті-решт одержати корінь яблуні...
і як тільки йому це вдалося
серед злиднів голоду і забуття
— не захоплюйся — сказав він —
адже це нікому не потрібне
це мистецтво...

В ЧИГИРИНІ. 3

вперед — радісно сміючись засніженим схилом
вперед і вперед туди де ковзько де не втриматись
де прірва і поблизу ні сліду ні спогаду
бо зміни не терплять спогадів аби жити ще довго
не пригадуючи як то було коли восени вино
має присмак дощу
чи прілого листя
а холодок як маленька власна тінь щоразу поруч
і випадкова зустріч і танці в темені парку
і бути самому а музика сама по собі
і все як колись і навіть краще бо знову спогад...

ПОЕТИ

вони поспішають до білих вершин
палац далеко за містом
машина за машиною — і все в той бік
але є чоловік що добре знається на глині —
навіть вони про нього не відають —
і він стежить де яка глина вляжеться...
а може тому вони й поспішають...

З УТОМИ

він носив листя кошиком та перекидав за обрус вечора
а воно на той бік падало
і коли притомився то побачив у кошику свою голову
підняв аби перекинути та вона знову
скотилась на нього
— весь у червоному так і стояв з утоми
випустивши кошик
повен листя
ще рано — подумав — ще не час...

■
бліда краса полустанків
дерева і кульбаби на пагорбах
сутеніє
дівчинка махає рукою а в другій руці — жовтий вінок
і нема
і вже темрява...
але і через десять років — кульбаби на вигрітому пагорбі
і дівчинка махає рукою...

■
дівчина в синіх черевиках тихо крадеться
навіть їй самій не почути того
я беру павутинку за край якусь мить вагаюсь
а потім думаю що це вже востаннє...
але інша дівчина нічого про це не знає
і так само тихо крадеться...

■
він цілує її
і це може бути що сонце сходить
її вуста палають —
і це може бути що в присмерку
сонце заходить...

СТІНА

вітру нема
затишок бо стіна
ти можеш раптом спитати:
а де стіна?
я подумаю... але ти встигнеш попросити
щоб я нічого не казав
стіна...

■
я нічого не знаю
а вам відомо як треба багато хотіти
— щоб нічого не знати
я багато хотів...

■

тиша в цій хаті
чи не лишайник тут поселився...
на одвірку серп золотий висить
що він жне?
що б не сказав усе буде не те...
ніщо не шумить —
мабуть вижав усе...
тиша в цій хаті

ВЕЧІРНІЙ БІР

бринять натягнуті струни:
у зеленій ямі золоті граблі
нагріті хвилі живиці
котяться над чебрецями...
розчервонілий дятел скаче між сплесками
палаючих сосен...

ЩІЛИНА

сніг рівно вкрив пагорби баню старої церкви
і дахи що спадають обіч вулиці
і здається ніде ані щілини
всі двері припасовано і причинено
ще й згори сиплеться...
і все ж вловлюю писк ледве вловлюю
коли напружую слух...
звертаю увагу на щілину у стіні —
він міг би просочуватися звідти
аби це трохи
пізніше...
а тепер ще не час бо довкола жодної тіні
лише білина снігу
так я й не знайшов того дня — де ж крапало
я лише прочинив двері
і лише почув...

■

щоб нікого не розбудити
тихесенько встаю і не вмикаю світла...
знаєте коли не вмикаєш світла то не бачиш слів
а не бачиш слів то не робиш помилок...
просто водиш рукою туди сюди —
невизразне неясне... павутиння метафори...
на ранок розшифрую
і ставлю підпис...

ПРІРВА

звичайно нікому ми не потрібні
але в поступі заповідалось
що ніхто не повинен врятуватись
аби не порушити злагоду
скам'янілих кісток...

прошелестіло...
а решта — лампа
розріджена краями шелесту

і знову лице моє
без напруги...

проміння з вікна
як непричесане волосся
переломилось на стілець —

ти тут часто сиділа вранці
і я знову згадав про це...

■

не встиг я купити півонії
а вже хризантеми цвітуть...
з товаришем не прощався
а він і забув мене...
не встиг я цього збагнути
а вже пожовтіло листя...
чи жив я насправді? — питаю
в кишені квиток зберігся
таки я збирався кудись...

голос:
сонце сходить...
— то це ж воно
вже заходить...

■

дорога в червоному — радісне збудження...
наче вибираєшся на сухе місце
і знаєш що коли захочеш
то завше знайдеш таке місце
але знаходиш не навмисне
ніби випадково ніби поталанило...
чи ж так тому хлопцеві
що ген вже далеко по дорозі в червоному?

■
ми йдемо від невідомого до невідомого
а відрізок між невідомим і невідомим
— це наша спроба чи то об'єднатися з реальністю
чи то роз'єднатися...

та ми не маємо часу аби дізнатися
про результат нашої спроби
на тлі всіх перетікань і перевтілень
тому і відрізок між невідомим і невідомим —
теж невідомість...

голос:
щоб проснутися
треба спати спати і спати...

■
ніхто не поспішає
але тріщини на корі
стають ширшими за кору
тріщини стають корою
а смужки кори тріщинами

ніхто не поспішає...

■
поспішають чужими шляхами
на чужі кораблі сідають
будують пустелі на луках квітучих —
помічники ночей...

■

синій прохід з чистим полиском світла
тремтить крапками
лише зрідка розтікаючись
як і розмова що глибиниться —
коли вони нахиляються
один до одного
і не стає чути слів...
коли ж посутеніє і вони підуть —
згасне і той синій прохід —
пам'ять про цих незнайомих мені людей
на якійсь маленькій станції
де втома нараз опосіла мене...

■

що тут вдома доб'єшся...
світу побачу і сам обітруся...
поїхав
а через рік приплив на турецькому кораблі —
золотого стільця привіз...
це був перший чужий корабель...

■
по зливі сині бджоли —
на глибині одсвічують польоти...

погублені серпи —
блискучі зрізи місяця...

ненамальовані незнані квіти
немовлені слова...

в садку розбиті інструменти
весіль осінніх...

на яблунях ні яблука —
лише прозора клітка...

струмок і перші пера інею
на ньому золотяться...

■
хвилі зелених трав...
за квіткою квітка вистрибує
а коників ще не видно...

дівчина у вінку
рукою мені махає —
та мене вже не видно...

ДОРОГА ДО ГОРИ

якщо нема гори
то вона будується
з вітру... тіней... потоків... холоду... срібла...
і ось вона громадам заступила день —
вмикаю світло...

головний архітектор не пізнає своїх споруд
бо східці що ними треба підніматись
завше ведуть до руїн...

■
просинається золото...
риплять сходинок...
хоть балака з блакитним глеком...
квіти покидають засідку...
опускається звідний міст...
шум прибою наростає...

■
живу чи щось таке...
серед руїн...

зло засмучує
але смуток єднає з Богом...

МЕЛАНХОЛІЯ

жовта табличка над дорогою...
щось витерте або ще не написане...
потім острів піску серед води...
потім листок... не злетів із гілки
ти казав що прийдеш...
ти казала що любиш...

тихо грає музика...
зелень вкривається снігом...
десь чекають...
всі кудись їдуть...
я знаю лише одну зупинку
де всі сходять...
але Господь милостивий...

■
вечір... дзеркало розбилось:
міриади крилець...
останні відблиски світла
лікують комах...

ЗИМОВЕ

за деревами я розрізняю геометрів
що неквапно зводять піраміди
невеличкі двометрові піраміди
блакитні аж перламутрові...
можливо вони є шпилями щонайвищих гір
але окремо від гір...

і як тільки пустка безлюддя
оселиться в цій місцевості
геометри хутко відлетять за тисячі кілометрів
аби з тугою в серці зимовими вечорами
розповідати про вершини недосяжних гір...

■
часом я бачу їх на пагорбах
або над водою
або між дерев...

вони останці льодовикових епох
і мене тягне до них...

та коли ми ненароком стрічаємось —
спалахують війни
епідемії і землетруси...

і я боюся їх
бо я один із них...

■

я не думав що це займе так багато часу
мені здавалося що я усвідомив
контури царства... це був варіант води
із блиском при сонці...
нахиляючись до квітки я помічав грати
моя втихомирена досконалість
розпізнавала обмежену безкінечність
і дорогу творену хаосом
і даремне хотів я заснути
аби звести пісок діянь
до одного радісного скрику пробудження...

■

борсатись — ще більше заплутувать
шовкове невидиме
що з нього і спека і холод
а коли ненароком торкнешся вузла
котрий міцно затягся
то тільки і втіхи
що від вузла до вузла —
простори безкраї...

■

хвилі і хвилі...
жінки дослухаються до шуму хвиль
і їм хочеться народжувати дітей
але занадто довго вони дослухаються...
аж холоне пісок і проступають камені —
їхні сумніви що об них розбиваються хвилі...
і тоді їм лишається вечорами сидіти в кафе
і знати про море так
наче б вони його ніколи й не бачили —
а тим часом проміння витікає
і їм лишається тільки ніч...

СЛІД ПОРАНЕНОГО

від вітру звузився прохід алеї
завалений темним його пасмом
із слідом пораненого там
де дика троянда виглядає з гущавини...

тобі легко мене покидати
мені ж відходячи хочеться залишити
все таким як було тоді...
коли ще ніхто і гадки не мав
що десь у гущавині розквітне троянда

І ВОЛЯ І СУМ

а пух летить... і на мені він
і на цьому чоловікові
що показує де на мені пух
і хоче оббирати...
а коли оббира то сміється і показує
де на ньому сів пух...
він низенький і згорблений
і його писк у білому мареві пуху
мов писк поліна над рівчаком
що ним переходять саме в цю мить...
і до краю ще не вгрузле в багно —
воно звучить і прискає
тоненькою світла мережкою
то на нього то на мене:
і воля і сум...

■

все добре гладенько але слід посланця лишається...
заглибина... горбик... певна незручність
що з неї починається спогад
а як добре ви задумаетесь
то й побачите кров його на ваших руках...

ПЛАЧЕ ХТОСЬ

святковий шелест перлин
що скочуються дзвонять лагідно
одна об одну
чужі тій бурі з якої вони самі
святковий шелест синіх листків
що з тих перлин розгладжених...
— в тужне хилитання гілок
на полеглому дереві...

перевертається день —
звук сіється і сходить
дрібним піском із синяви
що швидко висихає...
і відразу заливається пес
поступово випадаючи діркою
в дірочки дрібніші...
і нарешті все нишкне
окреслюючи синій куб сторожки...

КРИНИЦЯ

коли нахилиєшся
невидимі сині крильця
торкають лице
а шовк на тобі нічого не додає
крім того що додає тобі
коли ти сама і не тут
і не нахилиєшся як тепер...
а коли ти хочеш пити —
тебе вже немає
тільки сині крильця
але ж їх не видно —
тільки синій шовк на тобі
котрий нічого не додає...

золотом засіялась груша...
у червоній хвiртці вхiд до темряви...
синя муха змовка розчиняючись...
намиста разок на одвiрку сяє...

перший сніг — це дитинство
це вранці найперший сніг...
сніг — це душі дітей:
я маленький стою на вікні і співаю...
перший сніг..
а потім сніги і сніги —
і доводиться дихати глибоко
в білій промерзлій товщі
аби залишитись
та виміряти повінь...

ПОЦІЛУНОК В АЛЕЇ

я чекав на тебе
але так і не дочекався...
швидко посутеніло
і став відчутним подих синіх гір дощу:
ось зашаруділо (листя?) на стежці
ось іще ближче...
майнула тінь —
і срібний поцілунок
лишився на моїй щоці...

■
так тихо що навіть не колесо а лише обід колеса...
навіть не обід а тільки — слід смужка...
тепер рано вечоріє
у дівчат що поспішають з фабрики
вже засиніли кінчики хустин...
а їх голоси мов сосонки в снігу: то тут то там...
десь і ти поміж них все ближче
мов наближається світло
а потім знову сутінки
але маленька твоя рука вже у моїй руці...

■
до початку зими лічені дні...
далечінь у чеканні передзимової тиші
синяви з білими крапками
що раптом насунеться і просіється:
синє зверху а біле — знизу...
ні цвіту ні листя лише сліди
і страх що вже видно оті сліди...

І ПОРІЗАЛИ ХЛІБ

я приніс усе що міг
але що я міг принести
коли йшов і казав:
візьму?..

де ти знайдеш себе у них
хоч нікого ніхто не ховає
бо не вирішено:
були чи приходили...

і все-таки вони знайшли
ножа плоского і ножа круглого
і розуміюче закивали головами:
будемо різати хліб і вб'ємо його

і порізали хліб —
і одному не вистачило...

безкрая рівнина... спляча війна...
на східцях п'ятьми жодної свічки...
тронні промови... накрапає дощ...
відстояли тюрму.. —
і перемогу святкують...

ТРИКУТНИКИ

чи ж раз ми пили тут вино
між білих та синіх трикутників...

іноді ти стояв а я сидів
іноді — навпаки...

я бачив сині трикутники

а думав про зовсім інше

дивлячись чи це було восени

коли тіль дряпається...

чи літом коли вона затуплена і важка од пилу —

і тільки жовті трикутники довкола...

коли ж я пив і скоро п'янів

то бачив і інші речі...

хіба що лишилося з того?

жити — це завше дитину свою берегти

бо щоразу її позичають

то до свят то до смерті

дитину твою позичають —

а насправді тебе крадуть...

■
коли я відшукав діамант і важко дихаючи
став підніматися з вогняної ями нагору
аби повідомити всіх...

то завважив що кожен стискає такий самий діамант
і в намаганні відшукати хоч краплину води
припадає вустами до сліпучого блиску його пустелі
в глибокому лабіринті червонястих стін
і жовтої стелі...

ДЗЕРКАЛО В ЗАЛІ

а в іншій залі весело...
дивлюся у дві щілини якраз навпроти мене
але говорити макарову*
що в дзеркалі дві щілини...
мовчу
а підозра як дим
вже заснувала цю залу
де ми сидимо...

*Анатолій Макаров — мистецтвознавець, культуролог.

■

ліс повен папороті і дощу:
гірлянди і грона
світяться блиском ненаситного безміру
немає тільки збирачів із корзинами
у фіолетових хламидах і жовтих брилях
як то минулої осені
коли від палаючих голосів
ліс загорівсь і горів
аж поки вони зібрали все і все...
що все?
все!
бо папороть зімкнулась верхами над ними...

■

старі люди... рухи мінералів...
виблискує риба... пустеля срібла...
самотність гладить себе...

■
і там ви знайдете
смолоскипи над бурунами...

казкових звірів без опори
чорні зуби вогнища
що розширює зарості діамантів...

якір рівнини
прив'язаний до смерку і золотистих крилець...

і рівнину розмелену молитвою зерна
гай у набряках пролісків

рибин без дна
з припухлими губами
і зелену піну
що пригублює імена...

сторожу сосен у виблисках трясовини вітру
кров посвячену дозорам —
там ви знайдете...

■
і там ви знайдете
великий білий камінь
що означає проминання ночі
і троянди спресовані в глині
до жовтизни вересня

вибілені рифи
з блакитними цятками нір у припливі
глибину сновидінь матіоли
і маяк срібного стовпа над шахівницею битви
коли світлячки поновлюють сторожування...

і скляну розкіш стерні
зарослу спину полудня
і мій заблукалий день народження...

■
любив я дерева тому й не пам'ятаю нічого іншого...
а щоб любити ще палкіше я влаштувався сторожем
сторожую садок і не пам'ятаю нічого іншого...
а посередині садка — дорога
поки доходжу до одного краю садка
не бачу іншого краю садка і навпаки —
ось що таке любов до дерев...

■
я ніколи не мав годинника
він завше висів на стіні...

на обрії сходить сонце —
чого ще бажати мені?

СТІНА

не спить пісок хоч яка ця стіна міцна...
звичайно можна не помічати як він сиплеться
можна скільки завгодно шукати ворогів
котрі підступом руйнують стіну
але суть людська що оточила себе стіною
невмолима як і пісок що сиплеться...
і вся її надійність і надміцність —
то ще більше бажання зруйнувати себе...

якщо струснути головою
то відчутно як на чоло давить пісок
до того ж холодний...

на цвинтарі він завше холодний...

ВОГОНЬ

я приніс йому хмизу..
він розправляє вкляклі суглоби
пирхає давиться гіркотою обминаючи товсті гілки...

коли ж я приглядаюся до нього пильніше
він завмирає..
і ховається в сирі стовбури
безкінечного лісу..

але він тут і я не піду
я чекатиму коли в нього засвітиться:
йому немає куди подітись
він не в силі спинитись
примруживши майже заплющивши очі
він вуркоче..
золота шерсть стає дибки
ще мить і він танцює...

вогонь — мій останній товариш...

■
лінія загорожі
переказує лабіринт —
рукою водити вночі...
а в другій руці відро
з червоними бубками вишеньь...

смужка криниці —
дзенькіт відра
сплеску залізний присмак...

квіт заївся стіною
дужкою тиша на пальцях
аби не розхлюпати тиші...

безслідне літання вазонів крізь парк...
сохне проміння —
в глухому країна піску і пальм...

напудрена криниця —
коштовний камінь в оправі тіла...

засвітились калюжі перами...
зсуваю підлогу —
наносити фарби на світ...

НЕСКІНЧЕННІ РОЗМОВИ

нам ніяк не щастить стати навпроти світла —
воно завше довкола нас
скільки не сиди в цьому кафе
та пий хоч до ранку...
а розмови про світло нічого не додають
та якщо вже на те пішло то хочу зауважити
що там внизу вода падаючи
розбивається на пучки світла
об стрімке гостре каміння
(хоч там внизу ніякого світла)
то чому ж ніхто із нас і не подумає кинутись
в те ідеальне місце світла
де воно завше тільки навпроти —
кинутись у ту темінь
де тільки сам ти світишся
і то лише один раз...

НЕВДАЛА ПЕРЕПРАВА

я завше пам'ятав про брід у тому місці...
але надійшовши ближче подумки відзначив
яка висока вода
тож мусив іти через міст
і вони за мною
всі хто вірив
що переправа буде вдалою...

не дозволяйте іскрам далеко блукати
не робіть чорного збиваючись у натовп

не робіть статуй що їх потім
не видко через сніг..

звільніть порожнечу від умовностей —
ви ж пам'ятаєте розташування гілок
все так як ми і домовлялись...

не розчищайте доріжок від листя
яке хоче світитись
міриадами вогників
коли душі вертаються...

не вмикайте світла щоб бачити
як розвидняється...

■
вкотре ти став говорити що в тебе відпустка
і ми ще багато разів уночі ходитимем на море...
і мені хотілось щоб ти так говорив...
тільки опісля думалось:
вже ніколи не зійдемоь тут
і лише у листах ще знайдемо і загубимо
ці дні...

■
тієї осені ми нікуди не поїхали
я намалював глухий паркан що ото навпроти...
по ньому поплелися красолі —
позасинали плямами до весни...
і я ще вірив... щовечора клав валізку поруч ліжка
аби не шукати як присниться що їдемо...
часом провулком проходив чоловік
і тоді скоро сутеніло...
у тому флігелі ми спалили багато дошок
з глухого паркану
та так і не нагрілись..

НАШІ РОЗМОВИ

ми п'яні... ми втомлені...
жінки і діти чекають на нас
про що ж ми говоримо?
про те що важко? що злидні?
так ми про це говоримо
аби ще більше втомитись
потемніти поночіти —
наші лопати ондечки вже ледве блищать...

■
опустив день
золотисті шати в знеможі...
не роздягаючись п'януватий
я ліг на підлозі...

вечір корону в вікно засвітив —
холод дмухнув загасив...

заточився світла престол
в присмерковій млі...

хтось нахилився і тихо зітхнув
рукою провів наді мною
серпанком укрив...

ОДИН ІЗ НАС:

один із нас... він мовчить
намагається збагнути
що означає ця зупинка
(його ж запитали)
і тоді бачить відвідувача
(себе самого)
і довгий коридор з нішами
аби відвідувач міг одступити
коли несуть хреста..
відвідувач щось говорить
про кінцеву мету —
водить рукою убік і вгору
і глянувши на годинник
вибачається: він може не встигнути
в одсвітах муру... один із нас...

■
прощатись тяжко
та ще тяжчіше — не прощатись
не прощатись — це нікого не мати
ані в серці ані в душі...
пісок тебе любить та що з того
пісок не має тіні
де ж він?
він скрізь...

МУЗИКА ДЛЯ КОРАБЛІВ

ось і цей корабель відчалює...
зараз поставлять платівку..
так і є...
то наша музика
ми з берегової глини
виліпили платівку
і кинули їм
за прощанням вони й не помітили...

■
хтось грає... точить звук до глибини
і коли вона має вже розтектися —
золотиста скрипка зринає
вивільняючи тишу..

■
там на дні тільки те що найтонше
тонше за воду і холод
те що кістки залишає біліти
те що позбавлене змісту
через безмірність поглиблення...

СІТЬ

я надто довго був самим собою... не через якісь сумніви
а через те що все на світі має бути саме собою
і не помітив як одна петля заплуталась
і затягла іншу — вузол в тому місці потемнів
поважчав і тепер тягне всю сіть мого життя...

■
хоч ви і кажете що маєте птаха
ми не можемо зустрітись
і скажете ви: птах ось
але ми не можемо зустрітись

хоч ви і маєте птаха
бо маєте птаха а не знаєте
в кого спитати: де твій птах?

птах — це місце
де щось від чогось одривається
чи не для того щоб думати:
десь уночі маємо одного птаха...

не побачено якщо сказано:
оце так а оце ні
не побачено бо: як саме?

ШУМ ВОДИ ЧУТНИЙ ВНОЧІ

пацюк вистрибнув на те місце
де мить тому я стояв жуючи хліб
вистрибнув і враз сховався...
я не міг заповзти в його нору
тож лишився мокнути під дошем
сипнуло листям і течія заплела його
в темінь своїх кіс...
не вагаючись більше
я ступив у холодну осінню воду:
легше вдавати людину що впала у воду
аніж самотньо і скоцюрблено стояти на березі...

з незрівнянної височини

ніде я не був нікуди не їздив
більшого боягуза і на світі не жило
я навіть боявся бажати
ну просто нікчема
в обідню перерву ходив до магазину
слухати музику
одне слово якщо глянути
з незрівнянної височини
то і тисячі струмків
не зволожать сухе річище:
мертві рибки то тут то там
з незрівнянної височини...
а корали вмирають
і жити — це небезпечно
з незрівнянної височини...

ГАК

ця стіна рівно освітлена промінням
навпроти — стіна в затінку..
між ними садок чи то парк
з водограєм з доріжками котрі посипано
річковим піском..
і все-таки коли все обійти і обдивитись
хоч як пильно й повільно — завше лишається час
щоб у сутінках помітити гак — прямо над брамою
в яку ти входив...

ВІТЕР НЕСЕ ЛИСТЯ

запал вичерпався і повертаючись назад
очима спокою бачу гриву з пелюстя
уздовж всієї дороги..
і листя прижовкле
і ледве сизе з краями світла на ньому
і пил що не куриться від швидкої ходи
а просто чується ногою..
і далечінь котру здолав
минувши зором краєвиди —
ні болю ні розчарування..
вже гори золоті в ставку
десь біля їхнього підніжжя
зароджується подих
неосяжного простору
де тільки листя й вітер...

■
лев плаче бо він гора:
чорний камінь нікуди не заховаєш...
лев плаче
бо всі ми про нього знаємо
він у кожному з нас —
бо звідки ж береться клітка?

ВІДНЯТИ ЧАС

зірвати зелену вишню
щоб часу не додала приспіваючи...
тоді ще близька пам'ять про цвіт
і мрія про перші червоні вишні...
тоді ти багатий як ця зелена бубка
багата всім тим що буде можливо буде...
зірвати зелену вишню — але дарма...
бо зброя лише шкодить
а беззбройність — лише мить
а решта — туга і старість...

■
людина прагне стіни —
тому стіна повсюди...

і пошук її —
це спосіб існування...

■
не варто в роботі по переписці
паперів
сумління виявляти небачене —
вже клени цвітуть...

не варто і щось міняти
у добре налагодженій роботі
по переписці паперів —
вже листя із кленів летить...

■
знову усе блакитне і через те є лише прохід
навіть якщо не треба йти
просто прохід а не простір
і кожен крок — він до чогось...
може це пелюстка як ступінь стишення ходи
аби помітити опадання ще і ще
аж поки в проході загусне поріг троянди
а ти сидиш і дивишся на промені скупого сонця
на перехожих
на лаві де-небудь...

■
ми все більше самотні
ми все більше мовчазні
і невиразні смужки світла
зливаються в суцільне ніщо...

висівши на гідропарку
чи сівши на гідропарку
ми не маємо куди їхати
однаково віддалені
від початку і від кінця...

■
я поминув долину
і підступив до гір
і хоч вони не були метою моєї подорожі
я говорив до них
і зрештою забув про себе...

■
коли тікаєш — погоня наближається
вона не десь вона в тобі...

ТІНЬ СРІБЛА

бабка над полем — то лише тінь срібла...
та коли вона на щось опускалась
то те щось нараз важчало
на якусь краплину сонця...
втомившись споглядати
я приліг у суху траву
де ще висіли поодинокі прищепки коників
але тінь срібла котре затонуло
у небесних водоймах
невідворотно насувалась
на мене...

ТЕМНІ КНИГИ

щоб дістати ту книгу
де написано так і отак
треба освітити полицю
чому ж так треба
коли при світлі дня
говоримо про це?

збившись у зграї
світяться листя...
— і клени від кленів
гріються...

■
синій куб — то холод...
і треба його обміряти
щоб знайти місце для грубки
а потім грітись
весь час його поправляючи
аби не перехилявся на бік
аби рівно стояв та не дражнив
як той що не причиняє дверей
та все хилить його та хилить...
тож треба знову підкласти полін
щоб вільно ходити не натикаючись
на гострі його ребра —
зашпори у пальцях...

■
обміряти синій куб —
то напиляти та наколоти дрова
розпалити у грубці —
і зробити перші записи вимірів...
та чим далі то робити ті записи
все важче: ми стоїмо майже поруч
але не пам'ятаємо про перші
великі числа...
а кинуте кимось іще одне поліно
гасить надію навіть побачити
синій куб...

■
глина блищить а там де краплі
довго і монотонно попадають одна в одну —
вибруннюються глиняні чарочки
повні і трохи неповні і знову повні...

врешті-решт це і є початок
безмежного дерева глини
вигляне з ночі сонце і випалить чарочки
аби щєбіт наповнив їх...
і тоді весна розіллється морем зелені
та й заховає глину і чарочки з глини...

■
якось на початку літа я розкопав біле гніздо снігу..
о як він пручався блиском зелених кристалів..
о як він кричав білим серцем..
о як він плакав над почорнілим гніздом...

БІЛОЮ КВІТКОЮ

- хто там? — свої...
- та хто? — микола дома?
- який микола?
- брат мій
- а ви хіба не знаєте?
- а що?
- його ж убили...

білою квіткою я плачу в долоні
вже повні мокрих пелюсток...

багрянці... вечір...
насіння в туфлях натерло ноги
сочиться кров...
та не вирізати крапель
в суцільному морі
багряного цвіту...

■
повернення до
первісного мислення
є ключем до світу без назв...
наближаючись до його кордонів
мусиш перебути звіром... демоном...
і аж потім чистим духом...
це безкінечне майбутнє!
ми не говоримо про нього
бо вже його маємо...
і все ж:
високого гостя не можна зустріти —
бо ним неможливо стати...

■
простягаєш руку з ключем (шмат заліза)
у темінь — і це називається
одімкнути або замкнути браму..
до того ж всі зі мною чемно вітаються
я ж бо при ділі...
що може бути таємничіше цього?
то ж я часом думаю що є інший синій замок
а цей лише символ служіння тому
як і я як і всі як і все довкола...

ЗА ВЕЧЕРЕЮ

лице брата якось висунуте
як обчухране за день дерево...

лице матері сіре
від городнього пилу...

моє лице повне
блукань і одсвітів...

батька давно немає...

зlidні і зlidні...
але я один їм господар
і оскільки нічого
крім зlidнів немає... —
то і вони є скарбом
правдивого життя...

■
з утоми
ти затулився котом і не чув
як я увійшов —
вечір...

хтось подовгу грає на скрипці...
у шпарину попід дверима
витікає сине —
вечір...

а прибиральниця акуратно
змігає те сине
щоб чисто —
вечір...

в кінці вулиці
забілів шмат газети
важкий від роси і пилу —
вечір...

тут голуб сидів у полудень
жовтий голуб
а тепер його місце холодне —
вечір...

■

я стовбичив годинами перед ювелірною крамницею
споглядаючи золото і коштовне каміння
я бачив пісок існування...
коли вечоріло і пісок затопляв пустелю
із обережності я далеко не відходив від свого місця
через можливий напад мого забутого двійника...
хвилі піску розмивали і знову збирали моє тіло
а на гребені завше лишалися незасипані два діаманти —
я спав із відкритими очима...
та з часом мені захотілося аби мій двійник
безборонно здійснив своє покликання
немов передчуваючи він негайно з'явився
і тоді зникли всі мої бажання окрім одного
але й воно уже здійснилося...

МАРМУРОВА КОЛОНА ЩО ПОТРІСКАЛА АБО СІТКА ІЗ СРІБНИХ ТРІЩИН

- іване ти де?
- я тут
- та де ж ти?
- тут... а ти біля мене...
- біля тебе?
- так ми разом разом тоді
разом тепер...
- а що ж мене давить?
- корінь
- корінь...
- у старого клена дуже товсте
коріння
розрослося на весь окоп...

жук який наближається —
чорний блискучий
уже під дверима...
зачинені двері йому не завада
і байдуже йому —
чи він з того боку дверей
чи з цього...
темрява всюди —
ось чому він наближається...

■
з якогось часу сниться олень
виринає із темного саду
перестрибує річку
і зникає за полем...
до мене повертається лихоманка
жовте вікно світиться
і сліпить до сліз
до чорного...
а потім з чорного саду
знову виринає олень...

■
голова синього собаки...
він так легко покусює мою руку
що я навіть думаю чи не зарані ще...
і вивільняю руку
ні не зарані бо вже от-от засну..
його синя голова вже на моїм плечі —
яка важка голова — синя моя голова...

ЗВІР І РІГ

спершу тоненький посвист
може такий що це лише доторк до чогось...
тож неможливо сказати напевне
що звір уже є...
а потім гудіння — це середина
між звіром і тим що про нього ми знаємо
чи не знаємо...
і раптом нарешті звір:
потік не ховаючись люто клекоче між валунів
звір є!
і його риг тонкий у вершині
шириться швидко до низу
і чутно як звір реве...

ГЛИБОКА ВОДА

час від часу в кошелі билась рибина
записнички і причандалля —
все там вона змішала
і цівка крові ..
на останньому записі...

велика рибина не чула
як гули бджоли
і в лісовім прохолоднім безвітрі
легко дихалось квітам і мені...

вже засинала глибока вода
не давшись мені і нікому..

глибока дорога з холодним гіллям
якщо вдивлятися довго —
то зморшки чола
то і є найдрібніші гілки
над дорогою...

■
сама нічна варта не знає проходів крізь табір...
не відома їй історія нападів та засідок
варта нічна поснула як під місячним холодом поле
міцно очі склепила і очі росини кожної
порозлягалась блаженно на райських грядках
поміж ягід червоних...
в темній воронці куди ніч збігає
кружеля і нуртує сліпо без берега
виплітається сон із глибоких тіней
і безпечно у ньому ідуть ординці...

■
солома темно-золотим валом насунулась звідусіль
брат у подранім піджаці...
він не схлипує
але плач із синьою лопатою під вікном стоїть...
і завше постіль його холодна
рано ж він устає
що ніколи вже не застану його...

■
стаю все меншим і дрібнішим
колись я заповнював поле
і річку і ліс
а нині вміщаюсь в машину...
куди ж я їду
намагаючись повернутись?..

■
серед речей
вештаються слуги речей
і слуги слуг
з виряченими очима
на піраміду сонця
що підтримує вічну ілюзію
сходу і заходу..
але Господь милостивий...

■
сон глини вже осипається...
зелений контур вогнища влягається...
присипаний годинник холоду злипається...
блакитний птах
у жовтий лист взувається...

ТАЄМНИЦЯ

нетерпіння тривога женуть уперед...
але тільки наприкінці дня
попереду зблисне як завше вода
(чому так швидко спадає день...)
утомлені лежимо понад схилом
близькі до таємниці
(щодня те саме...)
а таємниця — далека десь попереду
вода...

сховище музики
замасковане під стародавню могилу
з мохом такої зеленої ніжності
як ото на трясинах серед боліт...

я теж переховуюсь і маскуюсь —
не дочекайся мені струмка
що ним витікає музика...

зміст перемін за печеру темніший
де ночує вогонь...

вибух яскріє і світиться
ще й тоді як усе вже в замиренні...

■
синьо аж гірчить...
чути сріблясте форкання —
осяйне і вологе у затінку алеї
а біля містка вже виграє рожевий плюскіт —
то гасне то здіймається виром...
і метелик над ним миготливу насіває гриву...
і все це схоже на шепіт
про що ти шепочеш мені?..

■
то шепіт срібла то раптом — зірка
аж нічого не чути...
обминувши перламутрові сходинок місяця
сідаю під навісом де темінь і довга мовчанка...
але й тут завважую срібну голку
таку тонку що тільки в оці...
і вже на неї шепоче дощ —
безмірна одіж шиється на мене...

БАТЬКІВЩИНА

як будете проїздити повз моє село
то придивіться: біля клубу півень...
на шляху білють гуси...
а на картоплях що саме цвітуть
міриади колорадських жуків...

голос:

не забудьте ж і дятла
у червоній шапці космічних сил —
внесок його значний...

■

синій місток над темінню канави
якою б глибокою вона не була...
а плюскіт — то найтемніше місце
якою б холодною вода не була...
коли радість світлою плямою
промайне по лиці — то лише мить
а решта присмерк і шлях
котрим я добираюсь не знати куди...

■
слід замерзлого собаки — лапатий
холод...

не дивись дитино аби ти не плакала
аби ти знала
що ми — люди добрі
але недобрі —
ми... люди...

■
сині холоди один над одним
з дзвінкими перегородками
з дзвониками котрі інколи дзвонять —
і тоді повниться сонцем осінній день
та частіше дощить — такі собі глухі двері...
і постоявши ще якусь мить я відходжу
нікому не потрібний і цього дня...

■
струмок: срібло і дзвоники
а в сутінках — темний метал
навіть не наважуюсь постукати
все одно ніде нікого
тиша поглибилась і на дні
видніє каміння...

■
раніше сітку із тисяч зморшок на корі
я не міг побачити...
а тепер пантрую стежу як вона розростається
сітка глибоких тіней що множаться зливаючись
в суцільну досконалість —
досконалість забуття...

■
скільки на піску не пиши слово смерть
не напишеш...
накреслення його зливається з первісним морем
і ніякого звуку ніби ти десь далеко
десь далеко у морі піску
осипаються дюни —
насіпаються дюни...

■
сиджу в кафе...
заснулий водограй
зелену мідь розсипав...
багато років промайнуло
я ледве двері прочинив...
а йти нема куди...

СВІТЛО І ТІНЬ

тінь гребеться і гасить себе
тим жовтим листям
що підкинута нею
знову спадає на неї...

вітер стихає — і знову тінь...

покину життя мов хвиля
щоб повернутись...

снується присмеркова теплінь
поцяткована іскрами комах...
звуки розмови долинають
але слів не розібрати...
найважливіше повідомлення
яке я не прийняв і вже не передам...
кінець дороги...

■
розпашіле лице перед моїм лицем
не при вогнищі
яке можна розвести будь-де
а в пивничці
куди я бреду вечорами
як підмерзне крига довкола очей...

■
рельєф визначає сяння
рельєф визначає бачення
рельєф визначає збирання
ми — що нарешті зібралися...
нація — це рельєф!

■
розкіш віщує:
і як це було
і як це є
і яка потім жирна глина
з тих пахучих цяцьок...
а рука що наказує —
то тільки кістка
у синьому місці глини...

■
бач який вичовганий жовтий діл
вже недалеко й до кістки...
таки довго я жив —
довкола пил і пил...
важке дзеркало прихилене до стіни —
це я дивлюсь на себе
прихилившись до стіни...

■
і при дорозі де заблукало кошеня
і біля брами сільської школи
де стоїть хлоп'я
і при канаві довкола цвинтарю
всюди дощить цього дня
і невиразно сяє плач у дощ...

■
за слізьми
не видно пораненого світу
і світові мене не видно...

ЛЮЗІЇ. 1

поцілунок
обійми
квітка
млин...

: сріблястих тіней полин...

ЛЮЗІЇ. 2

можливо це троянда —
якщо там хтось є...
і мовчки
на вогнище дивиться...

ЛЮЗІЇ. 3

полковник вітає мене
солдати всі мої друзі
дозволяю собі зіпертись на мур
та скоро прощаємось...
по якомусь часі я оглядаюсь
ні муру ані солдат
тільки брама
видніє у полі...

ЗІТХАННЯ ВОГНИЩА

вінок із чорних квітів
та декілька
потрісканих вуглин...

ЗІТХАННЯ В БЛАКИТНІЙ ЩЕРБИНІ

приручений пусткою
лишайник світиться...

ЗІТХАННЯ ПРОМЕНЯ

посміхнувся
і та посмішка пелюстинкою
зависла у павутинні
і сріблилася цілу ніч...

ЗІТХАННЯ СВІТЛА

куди б ти не рухався —
ти завше рухаєшся уперед...

■
десь далеко-далеко
мов роїться блиск мушиних крилець
то пригаса то яскравішає...
в такі хвилини ніхто не помічає
великої синьої мухи завбільшки з церкву...
тінь від неї давить неволить
і цього несила витримати:
о які зелено-золотаві колони
які дзеркала опукловигнуті —
тремтіння протягнуте крізь призму
сяйвом заповнює простір...

■
музика далеко:
блискуча комаха поворухнулась —
і злинуло тріпотливе сяйво
та враз і погасло —
комаха потемніла...
холодно... хочеться встати з лави
і йти вже врешті хоч куди-небудь...

акація темна мов тріщина...
тріщина глибшає
і ніяке мокре листя вже не заліпить її...
а ще вчора скрипів сухий квітник
сіялось волосся...
я робив літачки з паперу —
всі вони лежать в квітнику мокрі...

НОСИТИ БІЛЕ В РУЦІ

плакати повертаючись від цвинтарю
плакати в дорозі
розглядаючи в сині рурочки себе самого...

носити біле в руці
бачачи його на обрії
збайдужіло вдивляючись безліч років
і не знаючи що носиш його у собі...

АНГЕЛ І КВІТКА

могила там де пагорб
троянда там де камінь...

крила із двох зелених пір'їн
виблискують у надвечір'ї...

червоні уста ніби мить тому
він цілував троянду...
яка цвіте лише один раз...

■

листя червоним звалищем —
в алеях багряні поклади
що їх ніхто не розвідав...
тільки я та синє неприступне
те що плаче кругами...
не затулитись від нього не здаленіти
нічого не можна...
тільки мовчать аби не сполохати...
там де алея на мить завертає
промінь останній гудіти пробує
і ледь розчіпається кінчик його...
тут і мені постояти зважити
куди ж його йти...

■
великий солом'яний бриль
що я підібрав восени
напевне квіти залишили...

■
лапаті тіні потіснили стежку
і звузилась вона до смужки
ледве встигаю пройти
чіпляючись за зубці світла
поміж дерев...
і якраз вчасно:
брама ще трохи прочинена...
тоненька щілина світла
ковтає мене...

■
майбутнє я привіз
але людей воно не тішить...
роса та прохолода ночі...
по стежці хтось кудись іде...
то й хай іде...
іздалеку я відповідь привіз...

БІЛО УСМІХНЕНІ КЛАВІШІ НА ЧОРНОМУ ТЛІ

від захоплення я непритомнію
і тоді в неймовірній тиші бачу:
білі зуби в землі...

зелені пагони музики...

хлопці й дівчата у високій траві
півники і ромашки дзвоники і смолки
на кінчиках зелених пагонів музики...

■

увечері везу білих метеликів
і то треба швидко
аби встигнути
бо вже смеркає
і тільки на дні ще біліє
одне крильце...

■

я навіть насіяв безсмертників
та стежку до них забув...

■
ти сам по собі?

ні...

а як?

розумієш це так якби ти не спитав

а я не відповів...

■
ми завше зраджували своїх вождів

і видавали їх на поталу ворогам

сьогодні у нас немає вождів —

тому ми зраджуємо один одного...

■
ми емігрували:

дехто в себе а дехто в далекі краї

хто не емігрував

той ніким не став

бо ніколи ніким і не був...

■
я тільки людина
між назвами
а вже вечоріє
океан від берега відійшов... —
оголення ранить
і високо в небі
зірки летять...

■
як дощ вночі кутки затче
і чорне скло перепиля цвіркун
в ту ж мить
літак із бомбами злетить
а ми й не встигнем попрощатись...

■
якби знайти таку розколину
як ото буває в німого лице...
то міг би я вгледіти
білої бурі білі зуби...

■
я задумався — аж засиніли гори...
і пошерхли квіти в руці
від холодного вітру
із гір...

■
мати: оце сажу потрушу
                                побілю
                                підсиню
                                та й буде

садки цвітуть...

■
ми ходили далеко...
у кущах синичка
збирали ягоди
ми трусили кущі
і струсили синичку...

ми ходили далеко...
вже туди не дійти...

■
метелик пролетів...
яким він був?
якби я оглядався
на всі багатства промайнули —
вже б ніччю став...

■
лампа випромінює пахощі
а з плаща краплі мов глухі пахощі
із хвостиками тонкого повз якийсь корінь...
пізно...
я втомлений: сині пружини в кишенях
за коміром... в руці... пізно вже...
розплющилось око синього півня —
і тепер сну шматок де не глянь...

■
ми постарілі і втомлені...
метелики літають —
самі метелики лишилися...
так наче з божевільні
випустили всіх...

■
метеликами стане все
готуючись в дорогу
прошелестить прохилитається крильми...
земля почервоніє зсередини
з ляльок метелики злетять
а ми за ними димом...

■
те що мені доручено синій замок і ключ
аби я відмикав о шостій
браму у полі...
аби я замикав о двадцятій... —
то і є моє посвячення
в таємне знання про мур
якого немає...
адже він ізрісся з нами...

червона троянда схожа на лихоманку...
ти плачеш...
накрапає дощ... віяло
вкривається діамантами...

чорне породжує зірки...
краплі безтямності...
все є принадою...
тінь за блискучою сіткою...
це ти... але хто?

■

не все разом і ніщо зокрема
не є причиною або наслідком
і близьке і далеке —
перебіг що не потребує назви
не може мати означення —
як би там хто не намагався
думати чи тлумачити щось
(давно вже інше)
і водночас саме це
що мало б надати ваги
та зупинити мить
аби сказати: ось це...

ПОХІД РОЗДІЛИВСЯ

що б там сурмач не провістив —
а похід розділився:
ось я а ось мури
ще й квітів насаджено за ними —
так ніби і я серед них з ними
а одночасно і насправді: щоб ні...
щоб лише падати мені...

■
сумовиті осінні зірки
розпливаються сльозами
в поглядах нещасних
по цей бік суду

ПЕЛЮСТКИ

жінка ставить букет у вазу
дивиться поправляє...
знову поправляє...
обрива пелюстки —
перевдягається...
уже й осипались!
такий холодний день...
що ж мені одягти?

■
темніють квіти —
коли повз них
пролітає зерно...

як ти можеш водночас
бути зі мною
і не бути?..

■
вогонь згущує темряву..
на фіолетовий міст вже не можна зійти...
і я не встигаю за квітами...
та й що б я робив потім...

■
у присмерку крейдяний берег
біліє ще виразніше
і води не в силі змити те біле
тремтяче світло що назавше у ній...
заплющу очі — і враз крізь морок
бачу тебе таку як і тоді...
і ніколи це не зникає...

ОСТАННІ ВКАЗІВКИ

рубайте дерево у мороз...
щоб не чути музики...
щоб ви не плакали...

попалите його дрібних пташок...
а музики пагорб
будете трудно везти під гору..

заснулий чорний пес...
засипаний пелюстям вишень —
таке я раз побачив
з вікна автобуса

себе намалювати краще
я б не зміг...

■
пане моше чи ти бачиш мене чи хоч помічаєш?
я кажу: який красивий мох!
а ти мовчиш...
хто ж мені скаже що я не сам у цьому світі?

■
прийшов друг
і все те саме...
але після всього квіти пахнуть мені як колись...

■
я слухав пташок золотистих у темній кімнаті
я міг би побачити те що темніше у темній кімнаті...
— подвійність мого існування...
холодного каменя дотик
мов равлика дотик у темній кімнаті...

■
кружляє сяйво риби
поранене вітрильником далеко...
де помирає хтось
із голубим ножем...
йому вода рибину білу риє...

■
в зеленій мисці
біле молоко
— схилами зеленої долини
я бігав давно...

сліді загублених часів
справи забутих людей
вершини і прірви —
художнику постережися...

нічний метелик —
це не той що з ніччю злився
нічний метелик —
це той що ми спіймали
від лампи нам
ні кроку не ступити...

КОХАННЯ

пісок в знемозі від води
вода в знемозі від піску
а на високому березі синя трава —
там скімлисть роса...
ну чого тобі?

ЗАХІД СОНЦЯ

гілка з бубками вогнистими
зачепилася за вікно
я відхиляю її — і вже вона в темені...
тільки й видно мені
як відкидають блакитні замети тут
і як нагортають там —
гарячі руки і нетерплячі губи...

в хвилях теплих вітрів
стигли дівчата і трави
листя громадилося
чаклунство верталось
передчувались втрати...
і друзі ставали
помічниками незмірних сил...
я вірші писав про рай
з раною не розлучаючись...

■
над жовтими полями
холодніе капустиною...

на червоній дорозі стою у жовтому одязі
і біла гусінь сповзає за обрій...

зелена птице де ти була?
ти теж запізнилась вернутись
туди де не співають?

■
порожня кімната —
мовчання квадратне
і треба заплакати
щоб тебе пригадати...

■
написи різні
і лінії долі
що їх не пояснить
смертний ніколи...

то такі карти —
що ліпше у листя спитати...

то такі карти
що тільки і видно
як меле і меле неспинно
на обрії сонячний млин...

■
переінакшиться шум долин
наповниться холод іржею
ми ще зустрінемося...
де й коли?
перед межею...

■
шафа трохи завихрена
через годинник що стоїть на ній
але й годинник викривлений шафою...
це той годинник що ти говориш про нього тепер
а не той: що ти є і тебе немає...

■
невідомість манить притягує
але більшість не доходить і до перевалу
а з вершин не повертається ніхто...
“і будуть вас убивати в ім'я моє...”

■
і випав сніг —
почорніли ворони...

■
у спорожнілій клітці дерева
засніжена гора
видніє...

■
ти що мешкаєш у палаці
перед тим як зійти на гору
скажи: що таке гора?

але ти мовчиш...
золото твоєї прірви
будує гору —
щоб нарешті ти мав ім'я...

■
одсвіт у мокрій алеї —
поцілунок давно схолий...

ти далеко —
а я ще далі...

■
далекий звук
такий що тільки щілина...
а потім — скрип...
а за ним безгучний вибух темряви —
це ти стоїш у дверях...
але я пам'ятаю тільки щілину
куди я входив
розгортаючи простір...

■
незаймані троянди гинуть
а коли гинуть —
то розквітають...
але то вже інші троянди...

ВХІД ДО СУТІНКУ

рука із синім визубнем
зруйнувала день
і тепер притомлений сиджу
на поваленім стовбурі...
аж сіль проступила —
кінець роботі...
тьмяно освітлений вхід до сутінку
хоч і завузький та саме впору...

ще з тих часів
мур цей притрушений снігом...
та від того він мені не чужіший
аніж без снігу
цей той самий мур
що під ним я живу...

■
піраміди осипаються —
і знову пісок
в піщані годинники
повертається...

■
чужинець я
нашось приставлений до крил
зображення птахів дарую
як той що перше обійняв мене...

■
холоднюча вода
жодного рибалки
місяць у глибині
ні з ким погомоніти...

■
швидко темніє...
ніч опадає
на стук черевиків...

■
хвилі бились в мені до вечора
а потім лише шуміли невиразно...
зіпершись на першу-ліпшу скелю
що трапилась на дорозі —
(на холодок)
я стою вже майже з сухими очима...

■
щоразу будеш вставати
і вирушати до того місця
де ніч надломлена...

аж поки заблукаєш
шукаючи надлому
і не знаходячи ні цятки світла...

ЩАСТЯ І ЩЕБИТ

тільки того й щастя
що зубчики білі
а поміж них рожеві
а з часом —
самі тільки сині —
то пташка співати втомилась...

цих гір і цих долин
для мене вже не буде...
ось мак...
запам'ятай мене а я тебе...
не бійся! — іволга гукнула
я оглянувся й зникло все...

■
хай і найбільша радість
та не надовго вона:
фонтан тримає синій день
та від натуги врешті-решт темніє
і пада тінь
на моє лице...

■
камінь видніє
та він під водою...
протягнеш руку
і чутно прохолоду...
на кінчику прохолоди — пуста
і подумаєш: це ж нікого-нікого...
двері що відчинені
насправді зачинені...

■
коли в натовпі стрінеш
обличчя із журавлем
запитай: яка у вас рана?
раптом гілка уломиться...
раптом сонце в сльозі засвітиться...

НАД ВОДОЮ

у метелика нема помилок
у ластівки нема помилок
у їжака нема помилок
у яблука нема помилок
а я весь час помиляюсь...

КАФЕ

тут стояли чашки
чашки...

порожні чашки
чашки...

білі чашки
чашки...

кришталь вершин
могильний холод нам дарує...
чому ж до гір
дорогу прокладаєм?

■

зйду на гору із зернят —
щоб проснутися
в лісі весняному...

■

на освітленім краечку лави —
на жовтій мілині
прямо переді мною
гріється прозора бабка
та дарма...
в цю пору холодно нам обом
і тільки світло і тінь
барвлять нас і утримують нас...

■

на розкопах світла
коли заступ зтемніє
синій господар
між квітів
засне...

НЕВИДИМИЙ СТОРОЖ

сітка лежить між яблук...
деякі так розкотились
що й з пагорба їх не видно...
декілька яблук у сітці...
і то не найкращих
і нікого ніде...

ступивши крок уперед —
вони поспішають...
ще крок уперед —
і вони вже попереду...
колони... похід... поступ...
а я ж так біжу що на поворотах
трава аж синіє від люті —
та що з того?

■
сидячи на лаві
спостерігати як сходять квіти...
і як вони розквітають...
ще діждатися щоб сподобались...
а потім нарвати букет...
а потім одну лише квітку..
і постаріти...

ДОРОГА КВІТІВ

чепурний садок з вітерцем...
дикі трави...
запалі могилки
зітхання... —
отут завершується дорога квітів...

■
довершив загорожу
замкнув браму
ще перевірів а чи немає де щілини
і сидів
і сидів...
чекаючи на того хто нібито мав прийти
та звільнити його...

■
я прийду до тебе
і тобі буде добре
а хто прийде до мене?
не тільки ніхто
ще й сам я покину себе...

■
осіннє сонце
повне порожніх гнізд...

живу як оса —
на одному промені...

тінь з будинку навпроти...
крило кажана...
жовті кігті на підвіконні...
щоб прогнати ти наливаєш...
п'єш з гранчака поволі —
і він розгортається:
двері і двері...
але це дуже далеко
особливо як дивитись на світло...

тебе нема а лист на пошті...
мов смужка світла
у ледь прочинені двері...

тебе нема а лист на пошті...
стою невпізнаний тобою
бо кожен лист то інше запитання
в анкеті що її заповнюю на пошті...

■
сміх
фіалкових жінок
зароджується
у квітнику —

подарунок прірви...

НЕНАПОВНЕНИЙ БАСЕЙН

я чекав побачити глибину
але блакитні кахлі потріскались...
в тріщинах проросли топольки
і це схоже на луки
де вода одступила...

хіба ти вже забув розкіш шовкових бризок
і зграї намистин рибин червоних?
весна теж тріснула
і в її тріщинах квітують абрикоси...
у щілину я вислизнув поглянути на верби
понад водою верби...

■
світле те що минає...
і не знайду його
бо поки зрозумію що воно світле —
вже й потемніло...

■
що можна вважати вечором...
чи коли стомився
і хліб смакує

чи коли над лампою
попелясті метелики

чи коли золоті рибки
в акваріумі очей?

■
написав і порвав
та нічого іншого не написав:
рівними рядами понасаджував груш та яблунь
а якби не понасаджував?
то клени і тополі самі повиростали б...

■
ніхто не уникне участі
в подіях що вже настають
а хто заховався то разом із сховищем
події його заберуть

ДЕРЖАВНІСТЬ. 1

половина спить — немов убиті
половина вбиті —
ніби сплять...

ДЕРЖАВНІСТЬ. 2

за горами гнилих яблук
ніяк не роздивитись укріплень
довкола саду...

кожне чекання
навіть чекання розквітлого саду —
пустелі чекання
чекання пустелі безмірне...

у фундаменті України
лежить коштовний камінь
що міг би ошасливити цілий світ
але якщо його вийняти
розвалиться вся споруда України...

■
бузок розгорнув прохолодні крила
от-от злетить...
та хата просить: залишайся
крім тебе я нікого вже не дочекаюсь...

■
котра година? —
навіть на цвинтарі
постійно звучить запитання...

БЕЗСОННЯ

птиця вогню
пригощала очі мої вином
і коли відмикалися двері
опускала монету чорну
не знаючи що цієї осені
перегоріли лампи
звільнивши птиць від графіку польотів...

■
ніч місячна —
і пісня цвіркуна
в траві блищить...

■
із шелесту — квітка шовкова...
хто шелестить?
печаль і дощ...

■
крапля...
це з іншої краплі
крапля?

АВТОПОРТРЕТ

у темряві
охоплені тривогою
келихи
дивилися на сплячого —

у сні
через високі гори
вої
кришталеву труну
несли...

до рік небесних доходьте
золото мийте
темним пером пишть
щоб слово світилось...

ЗЕРНО

квіти ще шукають
а ягоди притомились
хоч це вже зовсім близько...

наша неvoz'єднаність
колись мистецтвом стане
а потім маскою
коли з'єднається усе...

достигнуть неочікувані конфігурації
позолота тріщатиме —
в кого ж ви станете запобігати ласки
розмінявши життя на маски?

червона стріла віддавна летить...
є посланець —
та немає чекання...

ЧЕКАННЯ РОЛІ

коли довго чекаєш ролі
то приходять всілякі думки
і найперша — сховатися...
але сховатися аж до краю неможливо —
бо будеш видимий з того боку краю...

червоні квіти розсипано по дорозі...
і хоча похоронної процесії не видно —
тіні збираються
і вдалині
чорна цятка
росте...

похмурого дня
жовтий букет
комусь від когось...

БРАМА У ПОЛІ

іноді вдається побачити браму
хоч це і нелегко у полі...
де все уже зібрано голо
і навіть поодинокі стебла не хилитаються
а повалені мов намальовані на вологій землі...
мов бризки... і ніде нікого
і браму замкнуто наглухо
і вже берізка повилась довкола засуви
і квітне як остання теплінь...

МУЗИКА УВЕЧЕРІ

вазонів полум'я —
закручена вода
зелене вугілля
переплелося із склом
крапотить вода
свищиком
пищиком
півником...

клен червоний...

а хтось потемнілий

у синьому брилі

провіває насіння...

люди прибувають — у вагоні темніє...

запалені сірники... —

кілька жовтих листків

за вікном пролітає...

мовчать

великі ідеали

поміж полицями із салом

торгова вежа у просторі...

наші діалоги —
це видима п'ятьма...

весь час шукав спорядження дикуна
а коли притомився і заспокоївся
то помітив що крім спорядження дикуна
я нічого іншого й не маю...

в пошуках часу майструю корабель
який мені без потреби...
просто мені потрібен час
для майстрування корабля...

■
листя опадає
і я наче гість безрукий
до чогось торкнутися хочу...

■
шуліка кружеляє над пагорбами і долинами
він повторює лінії рельєфу
якого вже немає...
якби відновити той рельєф
то можна відновити правову

якби відновити правову
то можна наблизитись до перших знань

якби наблизитись до перших знань
то можна змінитись...

голос:
мить з картин а натури давно немає...

■
удень і ввечері
узимку і влітку
не одвітає червона троянда
що її пелюстя —
і колір і промені водночасно...

ТЕАТР

сьогодні велика зміна
масок і декорацій
лице без маски —
вихід з гри...

я теж заходжу в театр
але з того боку де немає дверей...
о'кей?

чи хто захоче ритись в порах року
що стануть пилом...
я зовсім один без ілюзій
у друзів повно справ
а я не маю револьвера
та й осінь зараз — і в полях
квіток немає...

сніг і сніг..
тільки криничка
чорна...

люблю тебе у червоному
з яскраво багряним волоссям
що як дах над стіною блідою...
де немає вікон ані телефона
а я дивлюсь і дивлюсь...
біля нас пробігає хлопчик
із зеленим сачком —
метелики летять до тебе...

мета троянд:
щоб у великих спалахах троянд
жовті чоловічки танцювали...

далеко десь
за білим цвітом вишень —
вуста твої
червоні...

весна:

сьогодні сонце більше за пальто
вода
розв'язує сліди...

ГЛИБИНА ТИШІ. 1

сутінь тане...

вирізняю предмети за формою синього гострого...

потім округлі як перші відблиски далекого світла

і нарешті — освітлене лице...

(чи можу я тепер сказати що вирізняю предмети?)

Боже яка глибина опускання в колодязь...

чекання дзенькоту дужки відра

хлюпів води...

перші слова птахів і людей...

ГЛИБИНА ТИШІ. 2

освітлене лице

вимір лица...

глибоко опускатись щоб ані променя на чолі

а лише одсвіт (збережена пам'ять)

і нарешті дно

(довго лежать сніги по глибоких западинах

щоб ми пам'ятали про них...)

і темрява

що з неї зелень і нові дні...

вслухаючись у тишу
блакитного барабана
поспливало каміння...

ВИСОКО-ВИСОКО...

дощ пройшов —
і шепіт крапель
позалишав
метеликам на шовк...

■ **Сказати**

на дні не страшно бо всі тут...
а ще як до тебе хтось звертається
аби поглядів дитину —
то вже жодної думки про те що ти на дні...
а коли це повторюється з року в рік
то й часу не лишається
комусь сказати
про свої підозри...

■ **Сказати**

мисливці покинули печеру вислідивши і вполювавши звіра...
коли ж вони вислідили і вполювали звіра
то знову опинилися в печері...
печера у звірові і звір у ній...

ПАУЗА АЙСТРИ

не сама айстра а лише її мить
її пауза поміж холодних тіней
що безперервні
бо вони вітер і рух...
пауза айстри — щілина світла
та й цього досить
щоб зігрітись мені...

ти заснув
хоч хотів щось сказати...
я ж не сплю
хоч не маю чого сказати...

бути — це значить падати
ми — це причини обрїїв
кожного разу
як час нових зерен надходить...

ПОДАРУНОК

ти подарував тигрові гору
а він давно там живе...
і він не просив...
тому ти й подарував...
тепер йому стане тісно
і він щось надумає...
руйнуючи його —
ти зруйнував себе...

МОВЧАННЯ СЛУГИ

з тих вершин
не вернувся ніхто —
той ніхто
і постав перед слугою...
вийнявши дзеркальце —
слуга порушив мовчанку...

■
всемогутність частки
яка проникає в усе...

всемогутність всього
яке з допомогою частки
осягає себе...

ЧЕКАННЯ НА ТЕБЕ

я стою оддалік
я зором блукаю по вікнах

вже бутон троянди звівся над огорожею
вже тремтить розкриваючись —
я чую як рипнула хвіртка...

■
прошелестіло...
а решта — тільки лампа
розріджена краями шелесту
: лице моє без напруги...

■
проминувши тінь
соняшник оглянувся —
та вже цвіла ніч...

■
ні поспіху але й ні зупинки
просто цвіт сам по собі:
коли розцвів? коли опаде?
це мить коли лице старе чи молоде —
просто цвіт...

■
садівник біля вогнища
наслуховує дощ...
кошик що поряд хоч і порожній
все ж таки повен —
задовго до осені
садівник збирає свій сад...

тінь — коли проходив парком...

тінь — коли їв морозиво...

тінь — коли мухи...

тінь — коли день проминув...

самотній коник на пригрітому схилі —
звук загублений...

давно проїхала підвода поскрипуючи...

ох і мовчазний чоловік сидів на передку

може раз тільки й зітхнув

зачувши пісню самотнього коника...

ВИШНІ

далеко-далеко
за білим цвітом
вуста твої

червоні...

вечір
з червоними зябрами
позначає лускою
місця найтемніші...

■
вони
не знаю хто вони
переконують мене що я не в печері:
— погодьтесь що квітів як ніколи!

я погоджуюсь —
і я вже не в печері
та все ж кожного наступного дня
дивлюсь у все менше дзеркало...

голос:
квітів багато а вінок один...

■
папуга без лісів
ну як воно без лісів?
мабуть це так: самотність не світиться
самотність темна...

■
там де відділяється біле
чи ж лишається там край... лінія... відчуття дотику..
чи наслідок оцих моїх слів..
те що попереду —
місце що його не заповнити
бо й воно не порожнеча
бо й воно так само біле
бо інакше який сенс бути таким як я —
якби не почути одного разу:
там де відділяється біле...

■
ось мох
йому немає ціни
ані тепер ані в майбутньому
бо він і є майбутнє...

підстригається темрява —
у вікні засвітилось

ВИСОКО-ВИСОКО...

чарками світлий стіл
і хліба німб...
вишнева лава
але як німо... ані тебе... ані мене
ані чужих людей...
троянда на вікні украла день...

час вам устати
важким молотком роздробити руку —
адже з перев'язаною рукою легше лежати...

час вам устати...

мури... східці... юрба...
хто крикнув: я отруєний?

там де мури — там юрба
там де юрба — там завше отруєний...

ПІДНЯТТЯ ЗВІДНОГО МОСТУ

нападники вигравши битву
потрапили на дно прірви
звідки виднілась голова
жовтого метелика
котрий спогадував прірву...

ЗБРОЯ

глухо і сумовито порипує озеро
наливаючись весною...
сірі вали спалахують
зеленим світлом
і піднімають червонооких красунь
до зірок...
срібло виходить із берегів
долаючи прикраси зимового сну...

пісок і пісок
звідки ж тінь
якщо тільки пісок?

метелики не долітали...
до чогось вони не долітали...
я теж не доходив
навіть до дерев...

синіли вирви між дерев
без метеликів і без мене...

без листя говори до мене
листочком кожним
що потонув у тобі —
ну говори ж...

вечір —
з попелом жар...
тихо
квіти з розуму сходять...

■
почистив черевики
аж два метелики злетіли з них... —
поспішаю за ними
до парку
до квітки моєї...

■
весна... чую зеленого голуба
голуба на весь простір
минає день — і на очах
зелений лоскіт...

■
вітряно — аж блакитний ріг будинку
аж блакитний з глибокою борозною —
коли мимо скрегочучи
завертає трамвай...
а потім знову... просто блакитний
вітряно...

місточки холоду
готуються до нападу
сніг нападає...
і біля вогнища
старих людей
зібрались мінерали...

хтось голкою проколов
листок на кленові —
і тепер витікає
червоно його ім'я...

■
долаючи найвищі гори
знаходжу у жнивах
братерства хори

щасливець бо доходжу краю
печалюся бо гостем був...

■
поміж дерев
і тіней хилитких
невпізнаний ніким
давно німий
у рідному краю
з пучками світла я стою...

■
думаю про одне
роблю інше
а разом:
живу з нічого...

НЕЩІЛЬНО ПРИЧИНЕНЕ ВІКНО

віяло на тоненькій ніжці
відчуває худенька дівчинка
що співає прозору пісеньку
кінець світу...

ЯГОДИ

коли вир тепла
темними хмарами крилець
знеможує мене —
зелене стає червоним...

■
не важкий чемодан...
але квіти ще не розквітли
тому й важко нести чемодан...

СИНІЙ ЖОЛОБ

замерзлі ми покидаємо парк
а потім довго сидимо в кафе
а повертаючись
тільки й бачимо той синій жолоб
та наблизитись вже неможливо...

■
червона квітка
яка майже два місяці
виглядає з вікна —
напевне
штучна...

сонце росте —
зернина піднімається
сонце маліє —
зернина опускається...

шоліта степ а в ньому коники —
щоразу срібла недостатчі...

та тільки сніг впаде —
дзвіночок посвітліє...

на мурах темряви цвіркунчик блисне —
суцільне в тріщинах...
минуле те що стигле...

смолка уста розтулила
про райського птаха
шепіт пронісся

ВИСОКО-ВИСОКО...

при скісній
завірюсі безсмертників
темний півень
вечеряє
сріблом —

над затокою...

можна цілий день сидіти над річкою
і вдивлятиись у воду
можна побачити все —
тільки вудок не треба брати...

сьогодні не маю нічого
бо не думав що так довго
доведеться жити...

ЖИВИЙ

я жив у повітці
де тримали кіз
де звисала солома —
щоб не світив уночі...
там я писав і ніхто не читав...

■
всі вони скиглять
одначе ненаситно
вдень і вночі
мурують мури —
аби не знати про себе
аби забути
про ціль походу...

■
дерево вкривається тріщинами
коли я вдивляюсь
аби в зеленому побачити червоне...

увечері
сито густішає
але довго ще трапляються
найдрібніші золотинки...

на шепіт променів
придибав кіт
і лапою торкає на стіні —
невидиме мені...

жовті листочки тополь
наклеєні на осінню ніч
стиха подзвонюють:
в глибоких норах світиться...

рай без листя
заснув до весни
дивиться не змигне —
тому й не бачу його...

я зробив білого кораблика
я пустив його разом з іншими
та й досі знайти не можу...

■
сріблясто-біле то тримається синіх стебел
то плюскоче
аж рожевіє личко дитини
що біжить через калюжі...

один помах віяла —
і біле розсипається насінням
вже теплим і трохи важким від пилу
а сріблясте тоне у небі
та ще в очах утомленої дитини...

■
“ти пам’ятаєш?”

“а ти?”

мовчимо — і знову пригасає вогонь...

“а ти? — тріснула обвалюючись гілка —

пам’ятаєш?”

останній одсвіт на лице:

пам’ятаєш...

■
дощ застібнув плащ —

і я вийшов

у хлюпотливу темінь...

червоний шарф з того боку
якби ж то так...

зелений шарф з цього боку
якби ж то так...

не втрачати доброго настрою —
тільки й нашого...

кажуть що вночі темно...

слова лише фіксують миті
слова не відповідні речам
слово — це одночасне ціле і розірване
ціле вже рветься а розірване стає цілим...

невидиме багатство більше за видиме...

■
безкінечно велике
не використовується
а безкінечно мале... —
це безкінечно велике
що перейшло
свою межу...

■
до краю обмолочений сніп...
темніє...
лише на повороті річки
золотом виграє —
то пізно хтось миє голубить зерно:
люба моя...

■
пізно восени
їдучи додому
я наглядів зеленого коника
дуже малого
у морі пожухлих трав...

■
тихне довкола
кіт по гілці пройшов —
я лише бачив це...
миша по павутинці —
я лише знаю про це...
стихло все...

■
чим більший звір перед стрибком
тим листя все сонніше —
у круговерті змін
ніхто страху не знає...

■
жовті квіти не мають
ні сходу
ні заходу:
в них чорне немов зима...

■
тихо так стало...
і тиша як терен коли він яскраво синій
синій мов перед снігом...

СХИЛИ ЛІТА

які ж то високі схили літа
що тільки сьогодні
скотилися груші медові...

берест човни листяні
відпускає...
втомилася
сонця рука...

опале листя
жовте і червоне
їжак
вночі гортає...

■
безкінечні розмови про квіти —
готуємось до переходу прірви...

■
пересинений човен питає:
що не було нікого?
ні не було нікого...

ВСЕ І НІЧОГО. 1

яблуня дуже уважна
але яблука котяться...

ВСЕ І НІЧОГО. 2

в опалому листі
весна
безпомильно зріє...

небо пооране сірими борознами
і поміж ними лише декілька
жовтих листків
на кленовій гілці...

поминаю густий холодок
і знову іскриться сонце:
яка завше гостра сокира!

в нічного метелика крила складені...
поторкайте його білі лапки
і в щілині забіліє:
— доброго ранку!
— доброго ранку..

■
отут пождем
і тут пождем
а це залишимо птахам
що в обрії ледь золотяться...

■
лампа і стіл
і дорога...

лампа — це хтось
може прийде...
пташечка снігу безнога...

мир вам мир
у домі безкраїм...
сине сине
у білих крапах...

крапає дощ
притуляючи пелюстки —
до моєї руки
до моєї ріки...

III

ВХІД ДО СТАРОГО ЯБЛУКА

(Дзен)

■
— бачив його з вуздечкою в лісі...
вигадав що шукає коня рудої масті
— жовта енергія?
— трикутній хліб...

■
— я не встигаю
крім того на фіолетовий міст неможливо зійти...
— як це ти не встигаєш
хіба не ніч — початок дня?

■
— якщо будуть поставлені загрози
то випаде сніг
— вже падає сніг...

■
лише перебуваючи в усьому
можна вирізнити себе...

голос:
маленькі рибинки ділять глибину
а великі рибини
не мають контурів...

■
— якщо час збиратись то що залишити?

— воно само залишиться...

— що взяти із собою?

— воно само візьметься...

■
чи ми викопуємо синього орла чи ні

ми з того нічого не маємо...

голос:

правда що в нас самих

тільки для нас самих...

■
— червоне? без східців?..
ну то й що? нехай нападає
пустеля завжди нападає...

■
від саява дороги — пустеля...
від перехрестя — зброя...
запінений захід —
дорога на схід...

щоразу мої контакти із світом —
це будівництво храмів
жоден із них не завершено...

голос:
щось розуміти —
це значить помилятись...

щасливець посіявши сумнів
відмовляється від щастя

голос:
в'язниця будується
волею кожного —
тому і незрима...

■
ми не знаємо що вгорі
але внизу те саме що й на горі...

голос:
темінь без подробиць
але всі подробиці в ній...

■
відшукай місце
де можна поставити дзеркало
і якщо таке місце відшукалось
то дзеркала ставити не потрібно —
воно вже там є...

— було ціле а тепер розбилось
— це не має значення...
— якщо не має значення
то чого ж воно було ціле
або чого воно розбилось?

червоні яблука в садку —
весілля
що ніколи не кінчаються...

голос:
немає місця
яке б можна обгородити...

темрява багатством перевершує
світло
видима її частка —
це все світло дня...

ось чому досконале
завше незавершене...

те що піднялось мусить опастись...
те що опало —
змійові вали по собі лишило...

той що я його не знаю
той що без назви —
більший за мене...

■
он там саркофаг...
і кінь...
а праворуч криниця...
хоч ми цього й не бачимо...
але якщо йти і йти і йти
то таки натрапимо на криницю
на коня і на саркофаг

голос:
одвічне лиш те чого немає
речі — це слова
а слова — це речі...

■
означення світу —
народження світу...

голос:
коли все означилось
тоді все й зникло...

■
темря
світло
видим
це все

ось чо
завше

■
те що
те що
змійо

■
той ш
той ш
більш

■
книга де ми знаходимо один одного
і губимо на певних сторінках
це знову: занадто рано
бо знову занадто пізно...

голос:
зелені крила жуків
давно вже лежать без жуків...

голос:
Учитель — це тільки наближення...

■
узимку безкінечні розмови про квіти...
а влітку
насипаємо піщані гори...

Учителю скажи хоч слово...

■
— чому ніч а не день?
— бо срібло везуть уночі
а не вдень...

■
небесний сонях із зірками —
бібліотека світу
а ми лягаєм спати...

голос:
той що знає — не навчається
а навчаючись — хворіє...

■
не знайшов нічого?
значить знайшов щось інше...

голос:
той що йде —
змінюється...

■
на східцях плачу
немає слідів

голос:
але невтаємничений
бачить...

в абсолютній темряві —
надміру світла

голос:
з глибокої криниці
не можна напиться...

ви попрощалися з ідеалами
а я попрощався з вами...

голос:
капкан починається з квітки...

— вночі зірвав на клумбі квітку але не ту..
тому й намалював на синьому синє...

— ось чому не видно пелюсток що осипаються...

зубчасті колеса:
 $1=2$
бо одна розгадка
породжує дві загадки...

запитуй у того хто не знає...
бо не знаючи він ще може й скаже
а хто знає — той не скаже
бо воістину нічого не знає він...

знання про Вчителя —
це і є прихід Вчителя

■
сходити на обрії —
це завше віддаляти обрії...

голос:
не будеш знати —
не будеш помиляться...

■
сьогодні я вересове пустище
яке поступово переходить в болото...

голос:
поки ти
поки й суд...

■
самотній пісок
у морі піску...

голос:
мудрість самотня...

— під баштами добра
руїни зла...
— це засідки у квітах...

— прекрасне те
що не встигло стати прекрасним
— будуючи —
завше руйнуєш...

— правда ще є
а людини вже немає...
— зелені крила жуків
давно вже лежать без жуків...

— зачекай нас ми не можемо так швидко
— не хвилюйтеся я лише хочу наздогнати вас
щоб не так воно швидко...

нічого не знати —
це знати тільки про “нічого”

— найвище знання...

не знаючи що говориш —
ти нічого не говориш

■
— розширення очей — це багато золота?
— це осінь...
— а потім?
— ремонт дзеркала...

■
хтось заманив мене у світ
але прийняв драбину...

голос:
піщана рибина не має дна...

■
роздивляюсь себе і бачу:
затруєна квітка
не хоче цвісти...

голос:
якщо клітка існує
то як ми можемо
жити без неї?

■
— хто ж нас краде?
— хто скошує сні
хто в'яже в снопи?
— нескінченна одиниця
що на безмір ділиться...

■
хтось покидає нас
бо вже повертається...

невтаємничений бачить...

■
хто не трава —
хай про траву не говорить...
бо не ввійти
якщо ти колись не виходив...

■
— це непомітний апарат...
— я помітив що він непомітний...

голос:
але мале не має межі...

■
хтось мене кликав здалеку
але дерева вирости
і корабель ніколи не прибуде...

голос:
могилами стали наші скарби
скарбами — могили...

ФОРМУЛА ДЗЕРКАЛА :

я бачу
що ти
щось
бачиш...

■
— все переходить в свою протилежність
щоб зберегтися
— а затишок?
— це затуплений меч...

■
тріщини у дзеркалі —
весна чи осінь?

голос:
знову занадто рано
бо знову занадто пізно...

■
той хто приносить дари
забирає радість —

наповнене
швидко порожніє...

я спам'ятався —
наче побачив щось і нагнувся...
— що ти знайшов?
але хто ж вам скаже...

якщо квіти краси незрівнянної
то насіння вони не лишають...

голос:
твоя краса —
твоя провина...

■
я разом з вами
але в потязі
протилежного напрямку
і так воно завжди...

голос:
поки ти —
поки й суд...

■
я вирушив тому
що є маяк
якого не повинно бути
його й немає —
але я проснувся...

■
якщо життя відбулось —
то відбулась і поразка...

■
уже не знаходжу того
чим жив
хоч би і пальця врізав...
багато диму і туману
в крові моїй
осінні вогнища —
далеко не весняні...

голос:
дістаючи яскравий камінь із води —
назавше втрачаєш камінь...

■
це ти великий брате срібла —
чому ж долина темна?

це ти великий брате срібла —
чому ж велика сітка над усім?

голос:
не знаючи що таке свобода
ви не можете проснутись...

■
доходжу до жовтих півників
але за ними знову ніч
повна фіолетових півників...
— не дійшов туди куди хотів?
то це ж Бог тебе береже...

■
чому ніхто не оглядається коли дзвонить
жовтий дзвоник?
тому що жовтого дзвоника не чути...
чому ж його не чути?
бо ще немає того кому він дзвонить...

голос:
в шарудінні пожовклого листя
тільки здивування дерев розмите...

■
добре з чужини повертатися в Україну
але Україна це чужина
з якої уже нема куди повертатися...

голос:

— немає царства в нашому краю
велика воля як руїна...

■
Боже праведний
де ж твій меч нерозпавлений?

голос:
чим більший врожай —
тим довша війна...

■
переносячи камінь
в інше місце
я й сам у інше місце перейшов...

голос:
означаючи камені —
стаєш володарем
безмежних просторів...

■
про що вона щебече?
та хто його знає...

а як і вона не знає
то про що ж вона щебече?

голос:
хіба знання це коли знаєш?

■
я не знаю
чого ти хочеш...
але я знаю
як це зробити...

із білої кулі щодня трохи сиплеться
із темної кулі також трохи сиплеться
це добре чи зле?
— і добре і зле...

ЗВОРОТНИЙ ШЛЯХ

ти не знаходиш свого шляху
бо не буває
зворотного шляху..

— чим сокровенніше знання
тим менше можна його використати

— з глибокої криниці не можна напитись...

дорога безкінечно довга
та ось смеркає...
і ти вже на краю зірок

голос:
стоїш тут —
а дивишся здалеку..

■
казати на чорне
біле —
це бачити невидиме...

голос:
стоїш тут —
а дивишся здалеку...

■
— чому квітів багато а вінок один?
— тому що колір царя золотистий
— а потім?
— а потім — стерня...

■
ми — це причини обривів
кожного разу
як час нових зерен надходить...

голос:
все є принадою...

■
говорите про досконалість...
яка ж це досконалість
якщо про неї треба говорити
і то щомиті?

голос:
ціле вже рветься
а розірване стає цілим...

■
клітка — балкон — іній — сон...
у цьому перетіканні
щоразу неповнота стає досконалістю
якої не існує...

розвивайте те чого не існує —
тільки так ви розвиваєте дух...

■
а ось і міст...
міст — це затаївся...
міст — це раптом...
а раптом нічого —
це теж міст...

голос:
затінення —
другий бік пелюсток...

творення — це підглядання
найцікавіше там
де текст нерозбірливий...

нарешті поріг
його загуслий зріз
підсинений тим що було...
далеко синіє те що було...

голос:

хто не знаходить світла
сам світлом стає...

■
— ніде нічого не ворухиться
а тіль плигає...
— становлення речей...

■
— підростають мідні жуки
навіть холод допомагає їм
— укріплення мурів завжди на порі...

■
сніжинка за сніжинкою —
хіба видно кінець снігу?

ГОЛОС:
ВИДНО
якщо чорний піджак одягти...

■
— червоне з холодом
а іскри сині...
— зубчаста пилка!

СУТНІСТЬ

вона червона? ні... чорна...
чому ж вона біла?
тому що зелена...

СУД

їдемо і їдемо
але до притулку із жовтого черепашника
так само далеко...

голос:

суд який не розпочався —
не може завершитись...

■
— скоро осінь миколо
— ще й весни не було...
— а якщо ти не бачив весни
то хіба це не осінь?

голос:

— якщо життя — сон
то що ж таке сон?

■
я теж народився колись
я теж разом з вами жив...
намальований цар
є справжнім —
ви в цьому не сумнівайтесь!

голос:

намальоване сонце
чи зігріло хоч кого?

■
споглядаю метелика
щоб не бачити прірви...

голос:
і всяке світло
на темінь опирається...

■
перед стіною білого
дано помічати листя...

голос:
і немає ока на все листя...

■
піщаний світ — побійся
піщаний храм — покайся...

голос:
плакати — прірву кликати...

причини гармонії
спричиняють порушення гармонії...

голос:
примружені очі —
це райдужні шати над речами...

— поза межею всього лише митець
та й він оглядається на межі...
— у клітці простору не видно клітки
але куди ти встигнеш якщо побігти?

РЕАЛЬНІСТЬ

ера снігу між воїнів...
це застало нас не тепер і не вчора
це обстеження крил...

голос:
в загатах світла
темрява росте...

повернення аріїв у нас самих
це ми самі повинні
до себе повернутись...

голос:
ціле вже рветься
а розірване стає цілим...

хто боїться
той не помічає святкових процесій
тільки восени розквітає він...

голос:
деякі струни тільки в негоду дзвенять...

речі світяться в темряві
речі темні при світлі...

голос:
високого гостя не можна зустріти
бо ним неможливо стати...

рай поряд
але це не рай
бо ти завше у ньому...

голос:
смерті спис
до життя приписаний...

рухаючись до чогось —
ми покидаємо себе...

голос:
кому волю дарують
того у неволю беруть...

■
я рухався до цілі
не знаючи що ціллю став...

ГОЛОС:
ПОКИ ТИ —
ПОКИ Й СУД...

■
якщо є вчення
але немає учнів
то це істинне вчення...

ГОЛОС:
ВИДИМЕ — ЛИШЕ ОКРАЄЦЬ
НЕВИДИМОГО...

я не знаю хто ви
через те не знаю і хто я...

ГОЛОС:
не бійся — весь світ такий...

я — це він
а він —
це шоразу інший

порожня оселя...

я дзвонив і дзвонив
і багато дізнався
з твого мовчання...

■
витончені квіти інею —
Божого світу привіт...

голос:
незворушне
схитнулось...

■
холод в глибинах дрімливий
тому — золотисті рої...

голос:
звір у печері темній —
тому водоспад із іскрами...

старі речі
охороняють старі часи
тому й зберігаються...

голос:

і даремне з усього сміється торф —
смілива формула життя...

не шукаю
знаходячи —
тому й не знаходжу...

■

— чи видиш ти блакитну піраміду?

— виджу...

— а воду рябу від спогадів і хмарин
і мене на містку над водою?

— виджу панасовичу.. це те саме

що ящірка без голови є

але ящірки немає...

а все разом — кам'яна нога...

■

можна так заховатись —

що й не видно слідів

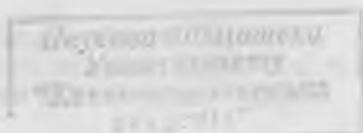
але якщо не ховатись —

то ще менше слідів...

■
ВХІД ДО СТАРОГО ЯБЛУКА :

кілька зернят
серед прілого листя
якось...
колись...
навесні...

346484

МИКОЛА ВОРОБИЙОВ — ПОЕТ І МАЛЯР

Микола Воробійов народився 1941 року на Черкащині. Один із фундаторів літературного угруповання “Київська школа поезії”.

Замовчуваний і недрукований протягом 20 років (після першої публікації в 1962 р. в Черкаській газеті “Молодь” з передмовою Василя Симоненка).

Учасник Міжнародного фестивалю авторів у Торонто, Канада (1992 р.).

Збірки поезій, видані в Україні:

1985 — “Пригадай на дорогу мені”;

1986 — “Місяць шипшини”;

1988 — “Ожина обрію”;

1990 — “Прогулянка одинцем”;

1992 — “Верховний голос”;

1993 — “Іскри в слідах”;

1999 — “Човен”;

2000 — “Срібна рука”.

Збірки, видані за кордоном:

1992 — “Місяць шипшини” (англійською мовою в перекладі Миросі Стефанюк, Торонто, Канада);

1994 — “Sigpos” (іспанською мовою в перекладі Віри Вовк, Ріо-де-Жанейро, Бразилія).

Лауреат літературних премій:

1992 — імені Павла Тичини, Київ;

1993 — “Благовіст”, Київ;

1994 — від “Приятелів Руху”, Сполучені Штати Америки.

В 1989 році на Українській студії хронікально-документальних фільмів було зроблено фільм “Майстер”, що висвітлював творчий шлях М. Воробійова, показавши його як поета-філософа та самобутнього маляра.

Після цієї події М. Воробійова стали запрошувати до участі у малярських імпрезах:

1992 — виставка “Весна-92” в Меморіальному музеї Павла Тичини (Київ);

1993 — виставка “Українські примітивісти” (Київ);

1993 — Міжнародна виставка “Осінь-93” (Івано-Франківськ);

2001 — персональна виставка в галереї “Ірена”.

На думку Юрія Тарнавського, Микола Воробійов за свій доброб в царині поезії гідний Нобелівської премії.

ЗМІСТ:

Моренець Володимир	
Хранитель променів і ожини...	7
I.	
ГОЛУБОЯР	13
(дари)	
ЕНЕРГІЯ КІНЦЯ СВІТУ	15
“плоди що закотились”	20
“побіля мрії — мрія”	21
“значення обрію змінене”	22
“зітхаючи в рурки світло згусає”	22
“на заході”	23
“в дворі сто різних квітів”	23
“хай син полів у металевій норі над океаном”	24
“між дерев спорожнілих”	25
“ти посланець”	25
“о сьомій ранку витяг сітку”	25
“збронзовілі поля”	26
“зацвіла коло хати зірка”	26
“в городі кратер пломеніє”	27
“жар лащиться лащиться лащиться”	27
“вони покинули острів”	28
“вікна осіннього саду”	29
“тверда земля”	30
“кругом сніги”	30
“радісні сльози течуть по обличчю”	31
“зібралися крила великої квітки”	31
“у холодку”	32
“червоні жоржини”	32
“— куди це ти зібрався?”	32
“вохряні табуни”	33
“срібна рука”	33
“хто до кінця все враховує”	33
“іскриться вино у келихах”	34
“що заважає”	34
“багато є знаків”	35

“велика гора”	36
“ми не знаємо коли метелик ночі сідає”	36
“часом із синього пір'я”	36
“високого гостя”	37
“коли велике віддаляється”	37
“західний берег добре освітлений”	37
“блакитні речі не золоті”	37
“в таблиці шовку”	38
“клітка просторів”	38
“без чинників”	39
“самотина”	39
“тягар мошкари”	40
“садок”	41
“червоні сосни”	42
“здійснивши”	43
“батько і мати”	43
“злизує мертвого”	44
“жовтий стілець осені”	45
“ти можеш робити це або не робити”	46
“із каменя на камінь”	47
“польоти синього”	47
“тигр п'є”	48
“фіалковий сніг”	49
“порожнеча”	49
“у щілині кори”	50
“міцна напрочуд сітка”	50
“не назване”	51
“хіба побачимо світло”	51
їду по розквітлий бузок	52
“десь далеко у вагоні”	52
смерть блакитного метелика	53
“а ще він казав...”	53
“той що забороняє ніч”	54
“попіл”	54
двійник	55
“вітер в тополях шумить”	56
“розквітлий півник над водою”	56
“на склі акваріуму”	56
“несподівані зустрічі продовжують життя”	57
“оскільки життя не має”	57

“людина з рухомих піщин”	58
“теплий пісок”	58
“велику сітку”	58
“жовті тіні”	59
“вже й абрикоси зацвіли”	59
“присмерк”	60
“літо”	61
“гаснуть”	62
“повернувся володар”	63
“срібні чари”	64
ВІН — ПОСЛАНЕЦЬ	65
“багатство холодних вітрів”	83
“троянда огниста”	83
“весняні вітри”	84
“тіней вогкі домівки”	85
“перемагаючи землю”	86
“на схилі”	87
“в занепаді кохання”	87
“кожен полиск”	88
“нерухома алея”	88
“запах поцілунку”	89
світло	90
ЛИСТИ	91

II.

МЕЖА ТУМАНІВ	103
(пограбування)	

роздум	105
хор на мінливому тлі	105
“тихі поля засіває дощ”	106
“тремтяче світання винесення декорацій”	106
“вона шукає свою сестру”	107
“межа туманів”	107
“тупотіння табунів на рівнині”	108
“звір зближається”	108
“незборимий пострах”	109
вир поглинає	109
“літній сон розтає у млі”	110
“є місце фіалок що про нього мало хто знає”	110

купа мовчання	111
машина	112
бліде лице	113
нерухомий краєвид	113
музика	114
в Чигирині 1	114
в Чигирині 2	115
в Чигирині 3	115
поети	116
з втоми	116
“бліда краса полустанків”	117
“дівчина в синіх черевиках тихо крадеться”	117
“він цілує її”	118
стіна	118
“я нічого не знаю”	118
“тиша в цій хаті”	119
“вечірній бір”	119
щілина	120
“щоб нікого не розбудити”	120
прірва	121
“прошелестіло”	121
“проміння з вікна”	121
“не встиг я купити півонії”	122
“дорога в червоному — радісне збудження”	122
“ми йдемо від невідомого до невідомого”	123
“ніхто не поспішає”	123
“поспішають чужими шляхами”	123
“синій прохід з чистим полиском світла”	124
“що тут вдома доб’єшся”	124
“по зливі сині бджоли”	125
“хвилі зелених трав”	125
дорога до гори	126
“головний архітектор не пізнає своїх споруд”	126
“просинається золото”	127
“живу чи щось таке”	127
меланхолія	128
“вечір... дзеркало розбилось”	128
зимове	129
“часом я бачу їх на пагорбах”	129
“я не думав що це займе так багато часу”	130

“борсатись — ще більше заплутуватись”	130
“хвилі і хвилі”	131
слід пораненого	131
і воля і сум	132
“все добре гладенько але слід посланця лишається”	132
“плаче хтось”	133
“перевертається день”	133
криниця	134
“золотом засіялась груша”	134
“перший сніг — це дитинство”	135
поцілунок в алеї	135
“так тихо що навіть не колесо”	136
“до початку зими лічені дні”	136
і порізали хліб	137
“безкрая рівнина... спляча війна”	137
трикутники	138
“жити — це завше дитину свою берегти”	138
“коли я відшукав діамант”	139
дзеркало в залі	139
“ліс повен папороті і дощу”	140
“старі люди... рухи мінералів”	140
“і там ви знайдете смолоскипи над бурунами”	141
“і там ви знайдете великий білий камінь”	142
“любив я дерева тому й не пам’ятаю”	143
“я ніколи не мав годинника”	143
“не спить пісок хоч яка ця стіна міцна”	144
“якщо струснути головою”	144
вогонь	145
“лінія загорожі”	146
нескінченні розмови	147
невдала переправа	148
“не дозволяйте іскрам далеко блукати”	148
“вкотре ти став говорити”	149
“тієї осені ми нікуди не поїхали”	149
наші розмови	150
“опустив день”	150
один із нас	151
“прощатись тяжко”	152
музика для кораблів	152
“хтось грає... точить звук до глибини”	153

“там на дні тільки те що найтонше”	153
сіть	153
“хоч ви і кажете що маєте птаха”	154
шум води чутний вночі	155
з незрівнянної височини	156
гак	157
вітер несе листя	157
“лев плаче бо він гора”	158
відняти час	158
“людина прагне стіни”	159
“не варто в роботі по переписці паперів”	159
“знову усе блакитне і через те є лише один прохід”	160
“ми все більше самотні”	160
“я поминув долину”	161
“коли тікаєш — погоня наближається”	161
тінь срібла	161
темні книги	162
“збившись у зграї”	162
“синій куб — то холод”	163
“обміряти синій куб”	163
“глина блищить а там де краплі”	164
“якось на початку літа я розкопав”	164
білою квіткою	165
“багряніє... вечір”	165
“повернення до первісного мислення”	166
“простягаєш руку з ключем”	166
за вечерею	167
“злидні і злидні”	167
“з утоми ти затулився котом”	168
“я стовбичив годинами перед ювелірною крамницею”	169
мармурова колона що потріскалась	170
“жук який наближається”	170
“з якогось часу сниться олень”	171
“голова синього собаки”	171
звір і ріг	172
глибока вода	173
“глибока дорога з холодним гіллям”	173
“сама нічна варта не знає проходів”	174
“солома темно-золотим валом”	174
“стаю все меншим і дрібнішим”	175

“серед речей”	175
“сон глини вже осипається”	175
таємниця	176
“сховище музики”	176
“синьо аж гірчить”	177
“то шепіт срібла то раптом зірка”	177
батьківщина	178
“синій місток над темінню канави”	178
“слід замерзлого собаки — лапатий”	179
“сині холодки один над одним”	179
“струмок: срібло і дзвоники”	179
“раніше сітку із тисяч зморшок на корі”	180
“скільки на піску не пиши слово смерть”	180
“сиджу в кафе”	180
світло і тінь	181
“снується присмеркова теплинь”	181
“розпашіле лице перед моїм лицем”	182
“рельєф визначає сяяння”	182
“розкіш віщує”	182
“бач який вичовганий жовтий діл”	183
плач у дощ	183
“за слізьми”	183
ілюзії 1	184
ілюзії 2	184
ілюзії 3	184
зітхання вогнища	185
зітхання в блакитній щербині	185
зітхання променя	185
зітхання світла	185
“десь далеко-далеко”	186
“музика далеко”	186
“акація темна мов тріщина”	187
носити біле в руці	187
ангел і квітка	188
“листя червоним звалищем”	188
“великий солом’яний бриль”	189
“лапаті тіні потіснили стежку”	189
“майбутнє я привіз”	189
“я навіть насіяв безсмертників”	190
біло усміхнені клавіші на чорному тлі	190

“увечері везу білих метеликів”	190
“ти сам по собі?”	191
“ми завше зраджували своїх вождів”	191
“ми емігрували”	191
“я тільки людина”	192
“як дощ вночі кутки затче”	192
“якби знайти таку розколину”	192
“я задумався аж засиніли гори”	193
“мати: оце сажу потрушу”	193
“ми ходили далеко”	193
“метелик пролетів”	194
“лампа випромінює пахощі”	194
“ми постарілі і втомлені”	195
“метеликами стане все”	195
“те що мені доручено синій замок і ключ”	195
“червона троянда схожа на лихоманку”	196
“чорне породжує зірки”	196
“не все разом і ніщо зокрема”	197
похід розділився	197
“сумовиті осінні зірки”	198
пелюстки	198
“темніють квіти”	199
“вогонь згущує темряву”	199
“у присмерку крейдяний берег”	199
останні вказівки	200
“заснулий чорний пес”	200
“пане мохе чи ти бачиш мене?”	201
“прийшов друг”	201
“я слухав пташок золотистих у темній кімнаті”	201
“кружляє сяйво риби”	202
“в зеленій мисці”	202
“сліди загублених часів”	203
“нічний метелик”	203
кохання	203
захід сонця	204
“в хвилях теплих вітрів”	204
“над жовтими полями”	205
“порожня кімната”	205
“написи різні”	206
“переінакшиться шум долин”	206

“шафа трохи завихрена”	207
“невідомість манить притягує”	207
“і випав сніг”	207
“в спорожній клітці дерева”	208
“ти що мешкаєш у палаці”	208
“одсвіт у мокрій алеї”	208
“далекий звук”	209
“незаймані троянди гинуть”	209
вхід до сутінку	210
“ще з тих часів”	210
“піраміди осипаються”	211
“чужинець я”	211
“холоднюща вода”	211
“швидко темніє”	212
“хвилі бились в мені до вечора”	212
“щоразу будеш вставати”	212
“щастя і щєбіт”	213
“цих гір і цих долин”	213
“хай і найбільша радість”	214
“камінь видніє”	214
“коли в натовпі стрінеш”	214
над водою	215
кафе	215
“кришталь вершин”	215
“зійду на гору із зернят”	216
“на освітленім краєчку лави”	216
“на розкопах світла”	216
невидимий сторож	217
“ступивши крок уперед”	217
“сидячи на лаві”	218
“дорога квітів”	218
“довершив загорожу”	219
“я прийду до тебе”	219
“осіннє сонце”	219
“тінь з будинку навпроти”	220
“тебе нема а лист на пошті”	220
“сміх”	221
ненаповнений басейн	221
“світле те що минає”	222
“що можна вважати вечором”	222

“написав і порвав”	222
“ніхто не уникне участі”	223
державність 1	223
державність 2	223
“кожне чекання”	224
“у фундаменті України”	224
“бузок розгорнув прохолодні крила”	225
“котра година”	225
“безсоння”	225
“ніч місячна”	226
“із шелесту квітка шовкова”	226
“крапля”	226
автопортрет	227
“до рік небесних доходьте”	227
зерно	228
“наша неvoz’єднаність”	228
“достигнуть неочікувані конфігурації”	228
“червона стріла віддавна летить”	228
чекання ролі	229
“червоні квіти розсипано по дорозі”	229
“похмурого дня”	229
брама у полі	230
музика увечері	230
“клен червоний”	231
“люди прибувають — у вагоні темніє”	231
“мовчать”	231
“наші діалоги”	232
“весь час я шукав спорядження дикуна”	232
“в пошуках часу майструю корабель”	232
“листя опадає”	233
“шуліка кружеляє над пагорбами і долинами”	233
“удень і увечері”	234
театр	234
“чи хто захоче ритись в порах року”	235
“сніг і сніг”	235
“люблю тебе у червоному”	235
“мета троянд”	236
“далеко десь”	236
глибина тиші 1	236
глибина тиші 2	237

“весна”	237
“вслухаючись у тишу”	238
“дощ пройшов”	238
“на дні не страшно бо всі тут”	238
“мисливці покинули печеру”	239
пауза айстри	240
“ти заснув”	240
“бути — це значить падати”	240
подарунок	241
мовчання слуги	241
“всемогутність частки”	242
чекання на тебе	242
“прошелестіло”	242
“проминувши тінь”	243
“ні поспіху але й ні зупинки”	243
“садівник біля вогнища”	243
“тінь — коли проходив парком”	244
“самотній коник на пригрітому схилі”	244
вишні	245
“вечір з червоними зябрами”	245
“вони”	246
“папуга без лісів”	246
“там де відділяється біле”	247
“ось мох”	247
“підстригається темрява”	248
“чарками світлий стіл”	248
“час вам устати”	249
“мури... східці... юрба”	249
підняття звідного мосту	249
зброя	250
“пісок і пісок”	250
“метелики не долітали”	251
“без листя говори до мене”	251
“вечір”	251
“почистив черевики”	252
“весна... чую зеленого голуба”	252
“вітряно — аж блакитний ріг будинку”	252
“місточки холоду”	253
“хтось голкою проколов”	253
“долаючи найвищі гори”	254

“поміж дерев”	254
“думаю про одне”	255
нещільно причинене вікно	255
ягоди	255
“неважкий чемодан”	256
“синій жолоб”	256
“червона квітка”	256
“сонце росте”	257
“шоліта степ а в ньому коники”	257
“смолка уста розтулила”	258
“при скісній”	258
“можна цілий день сидіти над річкою”	259
“сьогодні не маю нічого”	259
живий	259
“всі вони скиглять”	260
“дерево вкривається тріщинами”	260
“увечері сито густішає”	261
“на шепіт променів”	261
“жовті листочки тополь”	261
“рай без листя”	262
“сріблясто-біле то тримається синіх стебел”	262
“я зробив білого кораблика”	263
“ти пам’ятаєш?”	264
“дощ застібнув плащ”	264
“червоний шарф з того боку”	265
“слова лише фіксують миті”	265
“безкінечно велике”	266
“до краю обмолочений сніп”	266
“пізно восени”	267
“тихне довкола”	267
“чим більший звір перед стрибком”	267
“жовті квіти не мають”	268
“тихо так стало”	268
схили літа	268
“берест човни листяні відпускає”	269
“опале листя”	269
“безкінечні розмови про квіти”	270
“пересинений човен питає”	270
все і нічого 1	270
все і нічого 2	270

“небо пооране сірими борознами”	271
“поминаю густий холодок”	271
“в нічного метелика крила складені”	271
“отут пожнем”	272
“лампа і стіл”	272
“мир вам мир”	273

III.

ВХІД ДО СТАРОГО ЯБЛУКА _____ 277 (дзен)

“— бачив його з вуздечкою в лісі”	279
“— я не встигаю”	279
“— якщо будуть поставлені загорожі”	280
“лише перебуваючи в усьому”	280
“— якщо час збиратись то що залишати?”	281
“чи ми викопуємо синього орла чи ні”	281
“— червоне? без східців?”	282
“від сяйва дороги — пустеля”	282
“щоразу мої контакти із світом”	283
“щасливець посіявши сумнів”	283
“ми не знаємо що вгорі”	284
“відшукай місце”	284
“— було ціле а тепер розбилось”	285
“червоні яблука в саду”	285
“темрява багатством перевершує світло”	286
“те що піднялось мусить опастись”	286
“той що я його знаю”	286
“он там саркофаг”	287
“означення світу”	287
“книга де ми знаходимо один одного”	288
“узимку безкінечні розмови про квіти”	288
“— чому ніч а не день?”	288
“небесний сонях із зірками”	289
“не знайшов нічого?”	289
“на східцях плачу”	289
“в абсолютній темряві”	290
“ви попрощались з ідеалами”	290
“— вночі зірвав на клумбі квітку але не ту”	290
зубчасті колеса _____	291

“запитуй у того хто знає”	291
“знання про Вчителя”	291
“сходячи на обрії”	292
“сьогодні я вересове пустище”	292
“самотній пісок”	292
“— під баштами добра”	293
“— прекрасне те”	293
“— правда ще є”	293
“— зачекай нас ми не можемо так швидко”	294
“нічого не знати”	294
“не знаючи що говориш”	294
“— розширення очей — це багато золота?”	295
“хтось заманив мене у світ”	295
“роздивляюсь себе і бачу”	295
“— хто ж нас краде?”	296
хтось покидає нас	296
“хто не трава”	296
“— це непомітний апарат”	297
“хтось мене кликав здалеку”	297
“формула дзеркала”	297
“— все переходить в свою протилежність”	298
“тріщини в дзеркалі”	298
“той хто приносить дари”	298
“я спам’ятався”	299
“якщо квіти краси незрівняної”	299
“я разом з вами”	300
“я вирушив тому”	300
“якщо життя відбулось”	300
“уже не знаходжу того”	301
“це ти великий брате срібла”	301
“доходжу до жовтих півників”	302
“чому ніхто не оглядається коли дзвонить”	302
“добре з чужини повертатися в Україну”	303
“Боже праведний”	304
“переносячи камінь”	304
“про що вона шебече?”	305
“я не знаю”	305
“— із білої кулі щодня трохи сиплеться”	306
“зворотний шлях”	306
“— чим сокровенніше знання”	307

“дорога безкінечно довга”	307
“казати на чорне”	308
“— чому квітів багато а вінок один?”	308
“ми — це причини обривів”	309
“говорите про досконалість”	309
“клітка — балкон — іній — сон”	310
“а ось і міст”	310
“творення — це підглядання”	311
“нарешті поріг”	311
“— ніде нічого не ворухиться”	312
“— підростають мідні жуки”	312
“сніжинка за сніжинкою”	312
“— червоне з холодом”	313
сутність	313
суд	313
“— скоро осінь миколо”	314
“я теж народився колись”	314
“споглядаю метелика”	315
“перед стіною білого”	315
“піщаний світ — побійся”	315
“причини гармонії”	316
“— поза межею всього лише митець”	316
реальність	317
“повернення аріїв у нас самих”	317
“хто боїться”	318
“речі світяться в темряві”	318
“рай поряд”	319
“рухаючись до чогось”	319
“я рухався до цілі”	320
“якщо є вчення”	320
“я не знаю хто ви”	321
“я — це він”	321
“я дзвонив і дзвонив”	321
“витончені квіти інею”	322
“холод в глибинах дрімливий”	322
“старі речі”	323
“не шукаю”	323
“— чи видиш ти блакитну піраміду?”	324
“можна так захватись”	324
вхід до старого яблука	324

346484

Наукова бібліотека
 Університету
 “Києво-Могилянська
 академія”

Воробйов М. П.
В75 Слуга півонії: Поезії. — К.: Вид. центр «Просвіта», 2003. — 344 с.
ISBN 966-7551-52-0

Самобутня творча особистість Миколи Воробйова — визнаного метра постшістдесятницької “київської школи” — справила неабиякий вплив на наступні поетичні генерації. Новим віршам, які склали цю книжку, геть не притаманні — як і попереднім творам, дидактика чи однозначність: вони багатозначні й мінливі, наче вранішні небеса або надвечірня ріка...

Нац. парламент.
6-ка України
24.09.2003

ББК 84.4УКР6

Літературно-художнє видання

Воробйов Микола Панасович

Слуга півонії

Поезії

Редактор
Василь Клічак

Художник
Микола Воробйов

Художньо-технічний редактор
Костянтин Суліма

Здано на виробництво 20.03.03. Підписано до друку 21.03.03
Формат 60х84/16. Папір офсетний. Друк офсетний. Наклад 1000.
Обл.-вид. арк. 21,5. Зам 3-201.

Видавничий центр “Просвіта”
03150, Київ, вул. Анрі Барбюса. 51/2
тел. 269-25-41
Свідоцтво №23495820 від 25.04.1995 р.

Видруковано АТЗТ “Книга”
Київ, вул. Артема 25.